

İDARE

Dahiliye Vekâletinin aylık mecmuası

Yıl: 5

Birinci teşrin 1932

Sayı : 55

RESMÎ KISIM

Tayinler

Vekâlet emrine alınanlar

Terfî edenler ve kıdem zammı alanlar

İnzibat komisyonları mukarreratı :

Vekâlet İnzibat komisyonu kararları Vilâyetlerin İnzibat komisyonları kararları Taltif ve tecziye edilenler Teşkilât, fek ve ilhaka ait kararnameler Tamimler

Tekaüt muamelesi ikmâl edilenler

GAYRÎ RESMÎ KISIM

Belçikanın İdari Teşkilatı

Tercüme eden

Enis Behiç

Şehirler ve Belediyecilik (Fransada)

K. Naci

Mahalli İdareler U. Müdür Vekili

İtalyan vilâyet ve nahiye kanunu

Ali Ragıp

Divanı Muhasebat Mürakıplarından

İlave:

Hukuku İdare (Berthelemy)

Tercüme eden

M. Atıf

Ziraat vekaleti müsteşarı

ANKARA –Yeni Gün Matbaası

1932

R e s m î K ı s ı m

Tayinler :

Umum Müdürlük

Kararname No. 9081

Münhal bulunan mahallî idareler umum müdürlüğüne vekâletinde bulunan umum müdür muavini Naci beyin tayini tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur,
24/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil

İsmet

Dahiliye Vekili

Ş. Kaya

Umum Müdür Muavinliği

Kararname No. 9157

Münhal bulunan Mahallî idareler Umum müdür muavinliğine ikinci sınıf mülkiye müfettişlerinden Hüseyin Sabri beyin naklen tayini tensip edilmiştir .

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

30/10/932

REİSİCUMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil

İsmet

Dahiliye Vekili

Ş. Kaya

Müfettişlikler

Kararname No. 9154

Münhal bulunan üçüncü sınıf Mülkiye müfettişliklerine birinci sınıf kaymakamlardan İnebolu kaymakamı Ahmet Rasim , Balya kaymakamı Ahmet Refik , Kemaliye kaymakamı Kâmil Fuat beylerin naklen tayinleri tensip edilmiştir .

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

30/10/932

REİSİCUMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil

İsmet

Dahiliye Vekili

Ş. Kaya

Kaymakamlıklar

Kararname No. 9107

Kandıra kaymakamlığına Karaman kaymakamı Mehmet Ali, Karaman kaymakamlığına Ereğli kaymakamı Abidin, Ereğli kaymakamlığına Ermanak kaymakamı

Vasfı, Ermanak kaymakamlığına Geyve kaymakamı Hayri, Geyve kaymakamlığına Polis müfettişi Hüsnü, Mihalıççık kaymakamlığına Akçaabat kaymakamı Selâhattin, Genç kaymakamlığına Malazgirt kaymakamı Faik, Foça kaymakamlığına Urla kaymakamı Gafur , Hınıs kaymakamlığına Sürmene kaymakamı Recep Hilmi beylerin ve Pazarcık kaymakamlığına sabık Beyşehir kaymakamı Nafi beyin yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Kararname No. 9160

Dikili Kaymakamlığına Maçka kaymakamı Fikri , Gördes kaymakamlığına Kavaklı kaymakamı Fuat beylerin naklen tayinleri Urla kaymakamlığına staj müddetini ikmal eden Nufus işleri Umum Müdürlüğü birinci şube şefi ve Hukuk mektebi mezunu Nazım beyin terfian tayini tensip edilmiştir .

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

30/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Mektuculuklar

Kararname No. 9108

Aydın mektupculuğuna vekâletinde bulunan sabık kaymakamlardan Ağâb, Maraş mektupculuğuna İsparta mektupcusu Yaver, Trabzon mektupculuğuna Maraş mektupcusu Nuri, Amasya mektupculuğuna Trabzon mektupcusu Tacettin, İsparta mektupculuğuna Amasya mektupcusu Memduh Necati Beylerin naklen ve Artvin mektupçuluğuna Babaeski sabık kaymakamı Kadri Nihat beyin yeniden tayinleri tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil

İsmet

Dahiliye Vekili

Ş. Kaya

İskân ve Nüfus Müdürlükleri

Ankara birinci iskân mıntakası müdürlüğüne mezkûr mıntika istatistik memuru Dürmüş, Kırklareli Nüfus müdürlüğüne vekâletinde bulunan Mithat ve münhal bulunan Gümüşane nüfus müdürlüğüne eski Elâziz mektupcusu Cemil beyler tayin edilmişlerdir.

20/10/932

Vekâlet emrine alınanlar
Kaymakamlar

Kararname No. 9082

Görülen lüzum üzerine Kulp kaymakamı Zafer Nezihi beyin 1777 numaralı kanunun üçüncü maddesi hükmüne tevfikân vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.
Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/932

REİSİCÜMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Kararname No: 9117

Görülen ve sabit olan lüzuma binaen Behisni kaymakamı Abdülkerim Refii beyin 1777 numaralı kanunun 3 üncü maddesi hükmüne tevfikân vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir.

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/932

REİSİCÜMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Kararname No. 9157

Görülen luzuma binaen Simav kaymakamı Cemil beyin 1777 numaralı kanunun 3 üncü maddesi hükmüne tevfikan vekâlet emrine alınması tensip edilmiştir .

Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur.

30/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Terfi edenler ve Kıdem zammı alanlar

Vekâletçe ittihaz edilen usul mucibince her sene Cumhuriyet Bayramında ilân edilen terfi edenlerle kıdem zammı alanlara ait listedir.

Terfi eden Valiler

Üçüncü sınıfa

Gaziantep Valisi Akif Bey

Dördüncü sınıfa

Mardin Valisi Talât Bey

Umum Müdürlüğe terfi edenler

Mahallî İdareler Umum Müdür Muavini ve Birinci şube müdürü Naci Bey.

**İkinci sınıftan Birinci sınıfa terfi eden
Kaymakamlar**

Sicil No.	İ S M İ		BULUNDUĞU KAZA	
2327	Abdullah	B.	Gönen	K.
377	M. Akif	"	Mazkirt	"
1145	M. Nurettin	"	Görele	"
1532	A. Adil	"	Tosya	"
1450	Muhittin	"	Safranbolu	"
1268	M. Celâl	"	Eceabat	"
541	İbrahim	"	Bozkır	"
743	M. Hulusi	"	Bünyan	"
611	H. Hami	"	Bozçaada	"
1421	Nihat	"	Menemen	"
1894	Halil	"	İskilip	"
1395	M. Kadri	"	Artova	"
2277	M. Asım	"	Uşak	"
1475	M. Reşat	"	Beykoz	"
197	Abdülkerim	"	Dursun B.	"
128	A. İhsan	"	Ayaş	"
530	M. Haşim	"	Silvan	"
567	M. Sırrı	"	Tercan	"

**Üçüncü sınıf kaymakamlıktan İkinci sınıfa
terfi eden Kaymakamlar**

Sicil No.	İ S M İ		BULUNDUĞU KAZA	
285	A. Rasim	B.	Cihanbeyli	K.
800	H. Sabri	"	Alâiye	"
2532	Dilâver	"	Vakfıkebir	"

Sicil No.	İ S M İ		MEMURİYETİ	
2273	Fahrettin	B.	Bulanık	Kaymakamı
532	Lütfi	„	Akşehir	„
2272	Avni	„	Kızıltepe	„
464	H. İbrahim	„	Arapçay	„
2479	A. Baha	„	Suşehir	„
2020	M. Hamdi	„	Baskil	„
2464	M. Kâmil	„	Beytüşşebap	„
922	A. Rıza	„	Nallıhan	„
203	M. Emin	„	Ereyli	„

**Memurun kanununun 25 inci maddesine
tevfikan kıdem zammı alanlar**

(3 Taktirname ile)

Valiler

1202	Fuat	B.	Denizli	Valisi
1171	Salim	„	Mersin	„
985	Azmi	„	Sinop	„
1314	A. Hakkı	„	Ankara	Vali Muavini

Kaymakamlar

1213	S. Aziz	B.	Beyoğlu	Kaymakamı
68	Recai	„	Ödemiş	„
829	Rıfkı	„	Harran	„
800	H. Sabri	„	Alâiye	„
119	Rüştü	„	Eğridir	„

Mektupçular

2395	Hilmi	B.	Bahkesir	Mektupçusu
------	-------	----	----------	------------

**Memurlar kanununun 37'inci maddesine
tevfikan kıdem zammı alanlar**

(Şarkta bulunduklarından)

Valiler

Sicil No.	İ S M İ	MEMURİYETİ
900	Fahri B.	Siirt Valisi

Kaymakamlar

2464	M. Kânil	B.	Beytüşşebap Kaymakamı
172	Şevket	,,	Gevaş ,,
2381	İzzet	,,	Ahlât ,,
2345	Kemal	,,	İslâhiye ,,
2255	Hayri	,,	Çal ,,
1270	Rauf Cavit	,,	Ezine ,,
59	Sami	,,	İncesu ,,
202	Pertev	,,	Poshof ,,
611	Hamî	,,	Bozcaada ,,
164	S. Faik	,,	Malazgirt ,,
731	Avnürrefik	,,	Oltu ,,
594	R. Hilmi	,,	Hınıs ,,
44	Ş. Şükrü	,,	Şatak ,,

Mektupcular

863	Atıf	B.	Siirt Mektupcusu
-----	------	----	------------------

İnzibat Komisyonları Mukarreratı

**Vekâlet inzibat komisyonunun 16/10/1932
tarihli kararı**

No . 284

Resmî kuyudatı gayri muvazzaf şahıslara tevdi etmek suretile köy nüfus defterlerini yazdıran Bolu nüfus müdürü Kâmil bey hakkında inzibatî ceza tayini talebini mutazammın Bolu vilâyetinden mürsel tahkikat evrakı mumaileyhin müdafaanamesile birleştirilerek tetkik ve mütala olundu:

Tahkikat evrakına nazaran köy defterlerinin kendi tarafından yazıldığı ve mumaileyhin bulunmadığı bir zamanda muvazzaf memulların nezareti altında gayri muvazzaf şahıslara yazdırıldığı anlaşılmakla bu cihetten hakkında inzibatî ceza tayinine mahal olmadığına ittifakla,

Karar No. 285

929 senesinde Ayaş kazası belediye reisi ve âzalarının vukuu istifası ve yedek âzalardan da belediye heyeti teşkili kabil olmaması üzerine belediye vazaifini yeni meclisin teşekkülüne kadar idare heyeti kararile tesviye ettirmesinden vazife icap ve muktezasını takdir ve ifada müsamaha gösterdiği suçile eski Ayaş ve lâhik Poshof kaymakamı Pertev bey hakkında mülkiye müfettişi A. Cevdet bey tarafından tanzim olunup komisyonumuza havale buyurulan ve inzibatî ceza tayinini mutazammın fezlekeli evrakı tahkikiye mumaileyhin müdafaanamesile birleştirilerek tetkik ve mütalea olundu:

Kaymakam Pertev beyin; birlikte istifa eden belediye reisi ve âzalarının vukuu istifası ve yedek azalar) a da belediye heyeti teşekkül edemiyerek inhilâl vukuu üzerine belediye vezaifini yeni meclisin teşekkülüne kadar idare heyeti kararile tesviye ettirdiği anlaşılmış ve mumaileyhin bu tarzı hareketi vazife icabını takdir etmemek mahiyetinde görülmemiş ve burada vazifenin esaslı icabı belediye işlerini gördürmek olduğundan bu kısmının da kasta makrun olmayarak kanununun umumî hükümlerine göre yanlış yapıldığı anlaşılmakla hakkında tayini muameleye mahal olmadığına ekseriyetle,

Karar No. 286

Memuriyet şeref ve haysiyetini muhil harekâtından dolayı Mardin Emniyet müdürlüğü birinci komiser Hamit efendi hakkında mülkiye müfettişliğince yapılan tahkikat üzerine inzibatî ceza tayini talebile komisyonumuza havale olunan emniyet işleri umum müdürlüğünün tezkeresi ve evrakı tahkikiye tetkik ve mütalea olundu:

Mumaileyh Hamit efendinin, memurin kanununun 55 inci maddesi hükmüne tevfikân evvel emirde müdafaasının alınmasına ittifakla,

Karar No. 287

Alaçam nahiyesine ait iskân işlerinin 25/4/932 tarihine kadar intaç ve ikmâli için vilâyet makamından telgrafla verilen emri ifade lâkaydi gösterdiği anlaşılan Bafra kaymakamı Halil Mümtaz bey hakkında inzibatî ceza tayinini mutazammın mülkiye müfettişi A. Niyazi bey tarafından tanzim olunup Samsun vilâyetine tevdi

olunan ve inzabatî cezayı tazammun etmesi üzerine vilâyetten irsal kılınan müfettişlik tahkikatı evrakı mumaileyhin müdâfaanesile birleştirilerek tetkik ve mütalea olundu:

Vilâyet makamından verilen emri bilâ sebep ifade taallül ve lâkaydi gösterdiği anlaşılan mumaileyhin memurun kanununun 28 inci maddesi mucibince ihtarla tecziyesine ve siciline geçirilmesine ittifakla,

Karar No. 288

Mazeretine binaen kaza merkezine gelmek üzere kaymakamlıktan istihsal etmiş olduğu iki günlük mezuniyetini temdit ve vilâyet merkezine gelmek için mücade almaksızın Antalya giderek kaza merkezinde geçirmek üzere almış olduğu mezuniyeti bir hafta tecavüz ettirerek vazifesine avdet eden Kızılcadağ nahiyesi müdürü Celâl efendinin; hakkında vilâyet inzibat komisyonunca müttehaz memurun kanununun 30 uncu maddesi hükmüne tevfikân 3 günlük maaşının kesilmesine dair karara vaki itirazı evrakı müteferriasile birlikte ve derececi saniyede tetkik ve mütalea olundu:

İstihsal etmiş olduğu iki günlük mezuniyetini bir hafta bilâ mezuniyet tecavüz ettirdiği anlaşılan mûtarizin şayanı kabul olmayan itirazının reddile vilâyet inzibat komisyonunca memurun kanununun 30 uncu maddesi hükmüne tevfikân verilen usul ve kanuna uygun olan kararın ittifakla tasdikine ve evrakın mahalline iadasine,

Karar No. 289

929 senesi bidayetindenberi köylerden, köylerin masarifi müşterekesine sarf olunmak üzere toplanan paralara

dair kayıt tutmadıkları ve toplanan paraları köy işlerinden mada işlerde sarf ettikleri anlaşılan sabık ve lâhik Gerede kaymakamları Fazıl Halûk ve İsmail Vehbi beyler hakkında (sabık mülkiye müfettişi Necati bey tarafından başlanıp müfettiş Sahip Behiç bey tarafından ikmal olunan) ve inzibatî ceza tayini talebini mutazammın teftiş raporu fezlekesi mumaileyhimin müdafaaları ile birlikte tetkik ve mütalea olundu :

Köylerden, köylerin müşterek masraflarına sarfolunmak üzere toplanan paranın köylerin ihtiyacından gayri yerlere sarfedildiği mülkiye müfettişliğince tanzim olunan evrakı tahkikiye mündericatından anlaşılmakla Fazıl Halûk ve İsmail Vehbi beylerle muhtar hakkında vazifeyi suiistimal noktasından umumî ceza hükümlerine tevfikân ve memurin muhakemat kanununun ahkâmı dairesinde muamele ifasile bir kararı kanuniye bağlanmak üzere evrakın takmîle Bolu vilâyetine iadesine ittifakla,

Karar No, 290

Cihanbeyli kaymakam vekâletine gönderilmiş olan mektebi mülkiyenin son sınıf imtihanlarına dahil ve üç sene tahsil gören Hadi beyin tayininde isabet olmadığı hakkında vilâyet makamını resmen ve tahrîren tenkidinden dolayı Konya vilâyeti inzibat komisyonunca 1700 numaralı dahiliye memurları kanununun 22 inci maddesi hükmüne tevfikân bir haftalık maaşının kat'ına karar verilen Zivarık nahiyesi müdürü Aptullah Vehbi efendinin işbu karara itirazı ve evrakı müteferriası derecei saniyede tetkik ve mütalea olundu.

Konya vilâyeti inzibat komisyonunca müttehas maaş kat'ı cezasının usul noktasından nakzile aynı zamanda müdafaayı da tazammun eden mûtarızın itiraz

istidasının müdafaaname olarak kabulüne ve şayanı kabul görülmeyen itirazının reddile 1700 numaralı dahiliye memurları kanununun 22 inci maddesi hükmüne **tevfikan** bir haftalık maaşının kesilmesine ittifakla.

Karar No. 291

Vekâlete ve hususî kalem müdürlüğüne ait resmî işleri takip ve intaç etmek üzere 2 ağustos 932 salı günü sıhhat ve İçtimaî muavenet vekâletine giden ve mutat saati mesaiden bir saat sonra vazifesi başına gelen Hususî kalem şefi ve hususî kalem müdürlüğü muamelâtını tedvire mezun Kemal beyin, hilâfî selâhiyet devam cetvelindeki imza yerini çizen kalem memurlarından Hulusi bey hakkında muktazi muamelenin ifası talebini havi hususî kalem müdürlüğünün vekâleti celileden komisyonumuza muhavvel 6/8/982 tarih ve sayısız tezkeresi mumailiyh Hulûsi beyin müdafaasile birleştirilerek tetkik ve mütalaa olundu:

Mumailiyhin müdafaasındaki itirafından da Sıhhiye vekâletinden bir işin takibinden dolayı saati mesaiden sonra gelen kalem şefi ve hususî kalem müdürlüğü muamelâtını tedvire mezun Kemal beyin devam cetvelindeki imza yerini hilâfî selâhiyet çizdiği anlaşılmakla gayri varit müdafaasının reddile vazife icabını takdir ve ifade müsamaha gösteren mumailiyhin Dahiliye memurları kanununun 20 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının son bendine tevfikan tevbihle tecziyesine ve siciline geçirilmesine ittifakla karar verildi.

Vilâyetlerin İnzibat Komisyonları Kararları

Eskişehir

Sivrihisar kazası için Büyük ehemmiyeti haiz olan Derbent yolunu kaymakamlık vekâletinde iken yaptırmaya muvaffak olan tahrirat kâtibi Ali Rıza bey vilâyet tarafından takdirname ile taltif edilmiştir.

İçel

Gülınar kazası Maliye ikinci daire tahsildarı Mustafa ve üçüncü daire tahsildarı Kenan beyler Sayım resmini muayyen zamanda tahsil etmediklerinden maaşlarından üçer günlüğünün kesilmesine ve ikinci daire tahsildarı Mustafa bey tahkikat için kendisine verilen bir evrakın muamelesini tehir eylediğinden maaşından beş günlüğünün kesilmesine Gülınar kazası İnzibat komisyonunca karar verilmiştir.

Kütahya

Tahsilatta muvaffakiyetsizliği görülen Domaniç nahiyesi Muhasebei hususiye tahsildarı Emin beyin ilk def'a olarak ihtarla tecziyesine; bir evrakı muameleye koyacak yerde yanlışlıkla hıfz edilecek evrak arasına koyduğundan muamelenin gecikmesine sebebiyet veren Nufus Başkâtibi Nuri efendinin tevbihine; altı gün izinsiz olarak vazifesini terkeden Uşak Hususî Muhasebe süvari tahsildarı Kemal bezin iki günlük maaşının kesilmesine karar verilmiştir.

Tokat

Beş gün izinsiz olarak Tokata giden Boyalı mıntakası Orman memuru Nuri beyin beş günlük, izinsiz olarak iki gün vilâyet merkezine giden Zile maliye tahsildarı Ömer beyin ve mazeretsiz olarak iki gün vazifesine devam etmeyen merkez Adliye zabıt kâtibi Ali beyin ikişer günlük ve sarhoşluğu itiyat edinen Hususî Muhasebe evrak mukayyidi Etem beyin bir haftalık maaşlarının kat'ına; kastsız olarak bir evrakı kaybeden Niksar tahrirat kâtibi Ali beyin tevbinine ; Vazifelerinde kayıtsızlıkları görülen Zile Hususî Muhasebe tahsildarı Sıtkı, Merkez varidat kâtiplerinden Bekir, Necati, Nuri,Kâmil, Hakkı, Nurettin ve Zile varidat kâtiplerinden Feyzi ve Mustafa beylerin ihtar suretile cezalandırılmalarına karar verilmiştir.

Taltif ve tecziye edilenler

Takdirname alanlar

Valiler :

Erzincan Valisi	Bayazıt valiliğinde bulunduğu zaman mektep
Muhtar Bey	İnşaatında gösterdiği faaliyet ve liyakattan dolayı Maarif vekâletince takdir edilmiştir. 7/7/932
İçel Valisi Tevfik B.	Askerlik işlerini hüsnü tanziminden dolayı takdir edilmiştir. 7/9/932
Mardin Valisi	Kaçakçılığın men ve takibi hususunda
Tevfik B.	gösterdiği gayret ve faaliyetten dolayı Gümrük ve İnhisarlar Vekaletince takdir edilmiştir. 7/5/932

- Mersin Valisi Maarif işlerine karşı gösterdiği samimi
Salim B. alâkadan dolayı Maarif vekâletince takdir
 edilmiştir . 29/5/932
- Kocaeli Valisi Vilâyetin sıhî ihtiyaçlarının temini yolundaki
Eşref B. masruf mesaisinden ve vilâyet dahilinde gıda
 maddelerinin fenni murakabesinin icrası için
 tesis edilen kimyahaneden dolayı Sıhhat ve
 Muaveneti içtimaiye vekâletince takdir
 edilmiştir . 23/3/932
- Bayazıt Valisi Karaköse kağızman yolunun vilâyet hududu
Ali Kemal B. dahilinde bulunan kısmını kısa bir müddet
 zarfında inşa ve otomobillerin geçmesine
 müsait bir şekle ifrağ etmiş olmasından dolayı
 Nafia vekâletince takdir edilmiştir .
- Denizli Valisi Kayseri valisi iken Ziraat işlerinin hüsnü
Fuat B. tanziminde ve numune fidanlığı tesisi
 hususundaki yüksek hizmetine binaen Ziraat
 vekâletince takdir edilmiştir .

Kaymakamlar :

- Oltu Kaymakamı Kazası dahilinde mevcut Frengililerin tedaviye
Refik B. şevkleri hususunda gösterdiği hizmet ve
 muvaffakiyetine binaen Vilâyetçe takdir
 edilmiştir.
- Eminönü Kayma- Umumî idareye ait işlerde ve mıntakası
kamı Raif B. dahilinde asayiş için zararlı eşhasın takip ve
 derdestinde ve Belediye işlerinde gösterdiği
 gayret ve liyakattan dolayı Vilâyetçe takdir
 edilmiştir .

- Foça Kaymakamı Gafur B. Bağ arası, Geren ve koca Mehmetler köyleri arasında mevcut 2000 dönüm genişliğindeki bataklıkı kurutmak suretile sıhhat işlerine gösterdiği alâkadan dolayı Vilâyetçe takdir edilmiştir.
- Keskin Kaymakamı Rasim B. İdarî sahada ve bilhassa yol işleriyle köy mektepleri inşaatında ve emri tahsilâtta meşhut olan gayret ve faaliyetinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir .
- Kalecik Kaymakamı Rağıp B. İdarî sahada ve bilhassa yol işleriyle köy mektepleri inşaatında ve emri tahsilâtta meşhut olan gayret ve faaliyetinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir .
- Nallıhan kaymakamı Ali Rıza B. İdarî sahada ve bilhassa yol işleriyle köy mektepleri inşaatında ve emri tahsilâtta meşhut olan gayret ve faaliyetinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir .
- Polatlı kaymakamı Kudrettin B. İdarî sahada ve bilhassa yol işleriyle köy mektepleri inşaatında ve emri tahsilâtta meşhut olan gayret ve faaliyetinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir .
- Ayaş kaymakamı İhsan B. İdarî sahada ve bilhassa yol işleriyle köy mektepleri inşaatında ve emri tahsilâtta meşhut olan gayret ve faaliyetinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir ,

Kızılcahamam kaymakamı İdarî sahada ve bilhassa yol işleriyle köy mektepleri inşaatında ve emri tahsilâtta meşhut olan gayret ve faaliyetinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir .

Çubuk kaymakamı İdarî sahada ve bilhassa yol işleriyle Abdulkadir B. köy mektepleri inşaatında ve emri tahsilâtta meşhut olan gayret ve faaliyetinden dolayı vilâyetçe takdir edilmiştir .

Artuva kaymakamı Tahsilât işlerinde gösterdiği faaliyete binaen vilâyetçe takdir edilmiştir.

İhtarla tecziye edilenler

Kaymakamlar :

Buldan Kaymakamı Cemal B. Vali tarafından hilâfî salâhiyet verilen bir emri tatbik ve ifa suretile vazifede lâkaydi gösterdiğinden dolayı vekâlet tarafından ihtarla tecziye edilmiştir.

Teşkilât, fek ve ilhaka ait kararnameler

H Ü L A S A :

Sarıyer kazasının Yeniköy
nahiyesine bağlı Kireçburnu
mahallesinin kaza merkezine
rapt ve ilhakı H.

Kararname No. 9066

Madde 1 — Sarıyer Kazasının Yeniköy nahiyesine mülhak bulunan Kireçburnu mahallesinin bu nahiyeden fekkedilerek mezkûr kaza merkezine rapt ve ilhakı tensip olunmuştur.

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/1932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil

Dahiliye Vekili

İsmet

Ş. Kaya

H Ü L A S A :

Bakırköy kazasının Mahmut
Bey nahiyesine bağlı Cebeci
ve Pirinçci köylerinin
irtibatları H.

Kararname No. 9067

Madde 1 — Bakırköy kazasının Mahmut bey nahiyesine bağlı Cebeci ve Pirinçci köylerinin irtibatları

mezkûr nahiyeden fekkedilerek Sarıyer kazasının Kemerburgaz nahiyesine rapt ve ilhakları tensip olunmuştur.

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

H Ü L A S A :

Konyaya tâbi Sultaniye kazasının Beyviran nahiyesinin merkezi **M.**

Kararname No. 9068

Madde 1 — Konya Vilâyetinin Sultaniye kazasına tâbi Beyviran nahiyesi merkezinin Beyviran köyünden kaldırılarak Gölviran köyüne nakli tensip olunmuştur.

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

H Ü L A S A :

Bayazıt vilâyetinin köylerinden
bazılarının irtibatları H.

Kararname No. 9069

Madde 1 — Bayazıt Vilâyeti merkez kazasına tabi Cümaçay nahiyesine bağlı Abuzer ve Kutu, Hamur nahiyesine bağlı birikân ve Didem ve Aleşkirt kazasına bağlı Aşağı Bavine köylerinin mezkûr Vilâyet merkez kazasına ve yine Cümaçay nahiyesine bağlı Kirmilik köyünün de Aleşkirt kazasına tahvili irtibatları tensip olunmuştur.

Madde — 2 Bu Kararnamenin icrasına, Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/1932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil

İsmet

Dahiliye Vekili

Ş. Kaya

H Ü L A S A :

Van vilâyetinin Timar nahiyesine bağlı Şivekâr köyünün muradiye kazasına rapt ve ilhakı H.

Kararname No. 9083

Madde 1 — Van vilâyeti Merkez kazasının Timar nahiyesine bağlı Şivekâr köyünün irtibatı mezkûr nahiyeden fekkedilerek Muradiye kazasına rapt ve ilhakı tensip olunmuştur .

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye Vekili memurdur.

24/10/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

H Ü L A S A :

Sinop vilâyetinin Boyabat kazasına bağlı Dorağan nahiyesinin merkezi H.

Kararname No. 9105

Madde 1 — Sinop Vilâyetinin Boyabat kazasına bağlı Dorağan nahiyesi merkezinin Çerçiler köyüne nakli tensip olunmuştur .

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur .

24/10/932

REİSİCÜMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

H Ü L A S A:

Hakâri vilâyetinin Gevar
kazasına bağlı bazı
köyler H.

Kararname No. 9106

Madde 1 — Hakâri Vilâyetinin Gevar Kazasına tabi Bacırge nahiyesine bağlı “İle, Dire, Bani, Gelen- kani , Bikoza, Besiki , Kurtekevil , Avik , Hermi , Mitirban , Aylavan ve Meşkân „ köylerinin irtibatları mezkûr nahiyeden fekkedilerek Gevar kazası merkezine rapt ve ilhakları tensip olunmuştur .

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur .

24/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

H Ü L A S A

Eskişehir Vilâyetindeki bazı
köylerin irtibatları H.

Kararname No. 9116

Madde 1 — Eskişehir Vilâyeti merkez kazasına bağlı Özdenk Dere ve Çifteler nahiyesine bağlı Uzunhamam ve Koşmant ve İsmetpaşa Nahiyesine bağlı Arapkuyusu köylerinin merbut bulundukları merkezlerden ir-

tibatları fekkedilerek mezkûr Vilâyetin Alpu Nahiyesine rapt ve ilhakları tensip olunmuştur .

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına dahiliye vekili memurdur .

24/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

H Ü L Â S A :

Balıkesir Vilâyetinin Gönen kazasına tâbi Sarıköy nahiyesine bağlı Babayaka köyünün mezkûr nahiyeden irtibatı fekkedilerek Gönen kazası merkezine rapt ve ilhakı tensip olunmuştur .

Kararname No. 9118

Madde 1 — Balıkesir vilâyetinin Gönen kazasına tâbi Sarıköy nahiyesine bağlı Babayaka köyünün mezkûr nahiyeden irtibatı fekkedilerek Gönen kazası merkezine rapt ve ilhakı tensip olunmuştur .

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur .

24/10/932

REİSİCÜMHUR

Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

H Ü L A S A :

Eskişehir vilâyetinin Seyitgazi kazasına bağlı Numanoluk ve Göknebi köylerinin irtibatları H.

Kararname No. 9119

Madde 1 — Eskişehir vilâyetinin Seyitgazi kazasına bağlı Numanoluk köyünün Kırka nahiyesine ve mezkûr nahiyeğe bağlı Göknebi köyünün de Seyitgazi kazası merkezine tahvili irtibatları tensip olunmuştur .

Madde 2 — Bu kararnamenin icrasına Dahiliye vekili memurdur .

24/10/1932

REİSİCÜMHUR
Gazi M. Kemal

Başvekil
İsmet

Dahiliye Vekili
Ş. Kaya

Tamimler

Nufus İşleri Umum Müdürlüğü

H Ü L A S A

Tasarruf vesikalarının
ihdimamla muhafazası H.

23047
14514

Mukaddema gönderilmiş olan tasarruf vesikaları iskân müdür ve memurluklarınca numaralandırılmak suretile adetleri tesbit ve lâyiki veçhile muhafaza edilmemesi yüzünden işbu vesikalar şunun bunun eline geçerek sahte imzalarla doldurulmak tapuya ibrazla emval temlik edilmekte olduğu Mülkiye müfettişlerinin yaptıkları tetkikattan anlaşılmıştır . Sui istimallere çıkır açan bu kayıtsızlıklara meydan verilmemek üzere badema vekâletimizden gönderilecek temlik vesikalarının numaralandırılarak zimmet mukabilinde iskân dairelerine verilmesi ve mevcutların tesbit edilerek mukabilinde mazbata alınması sahte bir şekilde emval temlikine esas teşkil etmiş ve bazı kimselerin eline geçmiş vesikalar varsa bunların miktarlarının tesbitile iptalleri ve haklarında icabeden kanunî muamelelerin yapılması ve vekâlete malûmat verilmesi rica olunur efendim .

22/10/932

H Ü L Â S A:

Mahalli müretteplerine sevk
edilecek eşhasa ait istenilen
tahsisatlar H.

23018
14515

Bazı vilâyetlerden alınan tahrirat ve telgraflardan mahalli müretteplerine sevk edilmek üzere o vilâyetlere gelen eşhasın sevk ve iâşesi için tahsisat istenmekte ve bu yüzden müşkülâtlar ve karışıklıklar meydana gelmektedir .

Malumu âlileri olduğu üzere her hangi bir mahalle sevk ve iskânı lâzım gelen eşhasın mahalli mürettepleri evvel emirde vekâletimizle cereyan edecek muhaberat ile tesbit edildikten ve sevk ve iâşeleri hükümetçe temin edilecek ise bu bapta icap eden tahsisat ilk hareket edecekleri mahalle ya tamamen gönderildikten ve yahut kısmen gönderilerek mütebaki kısmın da nereye gönderileceği tayin edildikten sonra şevkleri cihetine gidilmektedir. Şu halde vilâyetinizden diğer bir mahalle sevk ve nakil edilecek eşhasın sevk jurnallarına sevk ve iâşe masraflarının ne suretle ve nereden tesviye edileceği ve bilhassa vekâletin hangi tarih ve No. 11 emri üzerine sevk edilmekte oldukları hususâtının gayet açık ve okunaklı bir şekilde yazılması lâzım geleceğinin ve bu şerhi sevk jurnallarına sarîh olarak yazmayanların bu yüzden zuhura gelecek müşkülât ve karışıklıklardan yollardaki tehhürlerden şiddetli mesul edileceklerinin ve şayet mahalli mürettebine sevk edilmek üzere vilâyetinize diğer vilâyetlerden gelen eşhasın sevk jurnallarında bu yolda meşruhat olupta sevk ve iâşe tahsisatlarının kısmen vilâyetinize gönderilmesi

icap edenler olarsa mezkur şarta nazaran vekâletin hangi tarih ve numaralı emrile bidayeten hangi vilâyetten sevk edilmekte oldukları da beyan edilmek suretile tahsisat talep edilmesinin icap edenlere kati şekilde tebliği rica olunur efendim .

22-10-932

H Ü L A S A :

Memleketimize muhaceret
ve iltica edenler H.

23049

14516

31-Mayıs-926 tarihli ve 885 No. lu iskan kanununun ikinci maddesinde memleketimize muhaceret ve iltica suretile kabulü caiz olmıyan eşhas geri yollanmak için bir takım muhabereleler güçlükler ve masraflara katlanmak mecburiyetinde kalmaktadır . Bu hallere meydan bırakılmamak için hicret ve iltica suretile hudutlarımızdan girmek isteyen adamların hal ve hüviyetleri ve bilhassa Türk ırk ve harsına mensup olup olmadıkları pek itina ile tetkik edilerek marüzzikir 885 No. lu kanunun ikinci maddesile kabulü men edilmiş adamların hududumuzdan girmelerine sarahaten beyan edilmiş ve bunlar meyalımda çingeneler de dahil bulunmuş olduğu halde bazı vilâyetlerden alınan malumatın muhacir ve mülteci sıfatile hudutlarımıza girmek isteyen adamların hal ve hüviyetleri eyice tetkik edilmeden kabul edilmekte oldukları ve hatta bir takım çingenelerinde bu suretle memleketimize girmeye muvaffak oldukları anlaşılmaktadır . Hükümetimiz bu gibi kanun ile dahi memleketimize kabulü men edilmiş olan adamları tek-

rar geldikleri takdirde müsaade edilmemesinin ve aksi hal her cihetle mesuliyeti mucip olduğunu icap edenlere katıyetle emir ve tebliği ehemmiyetle rica olunur efendim .

22-10-932

H Ü L Â S A :

Umumî harp esnasında düş-
man istilâsına karşı firaren
hicret eden şarklı va-
tandaşlarımız H.

23050
14517

Umumî harp esnasında düşman istilâsına karşı firaren hicret eden şark mültecileri harp içinde memleketleri düşman istilâsı altında kaldığı müddetçe muhacirler gibi iskâna tabi tutulmuşlar ve yerleştirilmişlerdir. Bu sırf memleketlerinin düşman istilâsı altında kalmalarından neşet etme bir keyfiyet olup memleket dahili halkının hudutlarımız haricinden gelen muhacirler gibi yerleştirilmelerine mevzuatımız müsait bulunmadığı ve şark halkına memleketin diğer yerlerinden ayrı nevama bir imtiyaz vermeğe hiç bir sebep mevcut olmadığı malumdur .

Harb içinde hane ve arazi verilerek muhacir gibi yerleştirilmiş bulunan şark mültecilerinin buradan çıkarılarak tekrar yanmış ve yıkılmış yurtlarına gönderilmeleri hem memleket hem devletçe fazla nakliye ücreti verilmesini müntic görmediğinden bunlar oldukları yerde bırakılmışlardır . Ve ona göre şark mültecilerine ait kanunlar çıkarılmıştır .

Ancak bu gün harp bitmiş , şark vilâyetleri istirdat olunmuş memleketin her tarafında sükûnet temin edilmiş olduğundan artık bunların şimdiye kadar yerleşmiyenleri tekrar yerleştirmeye kalkışmasına bir sebep kalmamıştır . Edirne , Bursa veya İzmirli bir yerlinin Konya veya Ankarada yerleşmesinden bir farkı olmıyan bu muameleye devamı imkân kalmadığından bu güne kadar bir yere yerleştirilmemiş , tahsis ve iskân işleri ikmâl edilmiş bulunmıyanlar hakkında yapacak bir muamele kalmamıştır .

Binaenaleyh şark mültecileri namı altında vuku bulacak müracaatlara bu yolda cevap verilmesi ve haklarında hiç bir muamele yapılmaması ve yalnız memleketlerine dönecek muhtaçlarına tahsisat mevcut oldukça nakliye masrafları verileceğinden bu gibiler hakkında da vekâletten nakliye tahsisatı istenmesi tamimen tebliğ olunur efendim .

22-10-932

Mahallî İdareler Umum Müdürlüğü

H Ü L A S A:

Geçliğin askerî sporlara teşvik edilmesi H.

130
41

Türkiye İdman Cemiyetleri ittifakı umumî merkezinden alınan bir tezkerede Türk sporcu gençlerinin memleket müdafaası için çok lâzım olan askerî spor-

lârla daha yakından alâkadar olması ve Kolordu, Fırka ve Alay merkezlerinde bulunan İdman yurdu köme ve birliklerindeki mütehasıs zabitlerden istifadeleri büyük Erâknı Harbiye Riyasetile muhabere edilerek temin edilmiş ve keyfiyetin aynı zamanda ittifaka dahil mıntıka reisliklerine de tamim edilmiş olduğu bildirilmektedir ,

Bu mühim teşebbüste idare amiri arkadaşların da yakından alâkadar olarak gençliği ve gençliğin teşekküllerini bu işte azami faaliyete teşvik etmeleri tamimen tebliğ olunur efendim .

3-10-1932

H Ü L A S A :

Hazine tahsilâtı H.

449

142

1 — : Vilâyet bütçeleri varidat kısırımın en büyük yekûnunu devlet vergilerde birlikte tahsil olunan ve miktarlarıyla nisbetleri, küsuratın tevhide kanunda gösterilen hisseler teşkil ettiği malûmu alileridir.

Hususî bütçelerimizde bilhassa maaşlarla ücretlerin tediye intizamını takip için vilâyetlerce Maliye vesaiti tahsiliyesinin muntazam çalıştırılmasını ve daimî surette faaliyet izhar etmesini temin eylemek ve netice olarak da vilâyet bütçeleri varidatının kanunen muayyen zainanlarda idarei huususiyelere teslimine son derece ehemmiyet vermek lâzımdır.

Binaenaleyh hazine tahsilâtı ile bizzat ve doğrudan doğruya alâkadar olarak defterdarlıklarla daimî surette temasta bulunulması ve icap eden her türlü İdarî ted-

birlerle ciheti mâliyyeye muavenet edilerek tahsilat nisbetlerinin yükseltilmesi ve tahsilat yekûnlarına göre hususî idarelere ait hisselerin hemen alınmasına itina buyrulması ve kazalarda dahi keyfiyetin kaymakamlıklarda aynı ehemmiyetle takip ve intacı için tedbirler ittihazı icap eder.

2— Doğrudan doğruya hususî idarelerce tahsil olunan yol parasile idarei hususiye varidatının kanunî usullerle ve muntazaman takip olunarak tahsilinin temini de aynı ehemmiyet ve dikkatle göz önünde bulundurulmalıdır.

3—: Vilâyetlerimizin hazine tahsilatından elde edecekleri hisselerle kendi vesaitile yapacakları tahsilat ve Banka mevcutlarıyla mütedahil maaşlar ve ücretler hakkında her üç ayda bir tanzimi ve merkeze irsali icap eden cetvellere ait nûmuneler gönderilmek üzeredir.

Vilâyetlerimizin malî faaliyetleri bu cetveller üzerinden takip edileceğinden bu işle dahi şahsen iştigal buyrulmasını beklerim.

4—: vilâyet bütçeleri varidat kısımlarında her ay yapılan tahsilat yekûnlarının mâliyeden alınacak mebalîğle birlikte gelecek ayın onuna kadar bir kalem olarak telgrafla iş'arı ve aynen telgrafla hangi maaşların verildiğinin ilâvesi usul ittihaz edilmiştir.

5—: Maaş ve ücret tesviyesinde evvelce de tamimen tebliğ edildiği veçhile mahallî masraflarımızın en mühim yekûnunu tutan muallim maaşlarının mutlak surette ve tercihan verilmesinin teminini ayrıca rica ederim efendim.

H Ü L A S A

Belediye bütçeleri tab'ı H.

194

65

1 — 926 senesinden itibâren 6 senelik vilâyet bütçelerinin bir arada tab'ı hitam bulmuş ve mezkûr eserlerin tap edildikçe vilâyetlere tevzi edilmiş olduğu malûmu alileridir.

Cümhuriyet devrine kadar toplu olarak bu şekilde tab'iyat yapılmamış olduğundan geçmiş senelere ait icap eden İlmî ve ihsâî tetkikatta bulunmağa imkân olmadığı görülmüş olmasına binaen belediye bütçelerinin de aynı şekilde bir arada tab'ına teşebbüs edilmiş ve 930 belediye bütçelerinin Alfabe sırasile tab'ına başlanarak iki cildi tamam olmuştur. Diğer iki cildi de tabedilmek üzeredir yakında vilâyetlere gönderilecektir.

2 — Mahallî teşekküllerimizin malî vaziyetlerini gösterecek olan bu eserlere vilâyetk at'î hesaplarla, Belediye kat'î hesaplarının ilâvesi düşünülmektedir. Kat'î hesaplarını son senelere kadar intaç etmemiş olan vilâyet ve Belediyelerimizin bu hesapları bir an evvel usulü dairesinde tasdik ettirmelerini ve neticenin bildirilmesini beklerim.

3 — Bunlara ilâveten mahallî teşekküllerimizin üçüncüsünü teşkil eden köylerimize ait köy bütçelerinden yekûnu üç bin lirayı tecavüz edenlerin bir arada tab'ı teemmül edilmektedir.

Bütçelerin tab edilebilmesi için 933 şubatında yapılacak muhtar ve ihtiyar meclis intihabatını müteakip evvelce matbu olarak gönderilen köy bütçeleri örneğine göre bütçelerin hazırlatılması ve bilhassa bütçeleri ye-

kûnu üç bin lirayı tecavüz eden köy bütçelerinin daha itinalı tertibi hususuna ehemmiyet verilmesini rica ederim. Yekûnu üç bin liradan yüksek bütçelere yüzde bir nisbetinde müşterek neşriyat tahsisatı ilâvesi lâzımdır.

Bu bütçelerde diğer tab işlerinde olduğu gibi vilâyetlerce daktilo ile ve sahifenin tek tarafına yazdırılmak suretile her vilâyetce toplu olarak gönderilmelidir.

4— Yekûnları üç bin lirayı tecavüz edecek köy bütçeleri adedinin ve takriben her birisinin kaç sahife tutacağını şimdiden bildirilmesi icab eder.

5— vilâyet bütçelerindeki neşriyat tahsisatı ile belediye bütçelerindeki müşterek neşriyat tahsisatı ve (Belediyeler) kitabı tab masrafının miktarları ayrı ayrı tahriratlarla bildirilmek üzere hemen İstanbul vali ve Belediye reisliğine irsalini ayrıca rica ederim efendim

3-10-932

H Ü L A S A :

Husûsî idare , belediye ve köylerimizin muhtelif sahalardaki icraatı hakkında 18-8-932 tarih ve 258-34 sayılı tamimle istenen malûmatın tesrii H.

258
39

Cumhuriyetin ilânından itibaren hususî idare ve belediyelerimizle köylerimizin muhtelif sahalardaki mesai ve icraatı hakkında 18-8-932 tarih ve 258/34 sayılı tamimle istenen malûmatın bir an evvel cem ve telfikile bir dosya halinde ve azamî ikinci teşrin ortalarında merkezde bulundurulmasının temini ehemmiyetle tebliğ olunur efendim .

5-10-932

H Ü L A S A :

Hususî idareler tarafından
işletilen taş ocaklarının
nevi ve mahiyetleri ve
bulundukları mevkilerle
ihraç ettikleri mevad-
dın istihsal munta-
takalarile mahallî
fiyatları H.

65

62

Maden ve taş ocakları nizamnamesinin tadiline dair 608 numaralı kanunla vilâyetler hususî idarelerine terk edilmiş olan ocaklardan :

- 1 — Bilâma alçı taşı .
- 2 — Kibritiyeti sodyom.
- 3 — Kaolin ve alüminyum mürekkebatı.
- 4 — Azotiyeti sodyom (küherçile)

Madenlerinin elyevm işlenmekte olduğu ocakların mevkileri, istihsalât miktarları , mahallî fiyatları ve bu madenlerin umumî miktarı bilinmek icap ettiğinden bu hususta Mevcut veya ihzar edilecek malûmatın azamî on beş gün zarfında merkezde bulundurulmasının temini tamimen tebliğ olunur efendim .

10-10-932

Vilâyetler İdaresi Umum Müdürlüğü

Ş. I

H Ü L Â S A

Dahiliye memurlarına mahsus tezkiye varakaları H.

No. 12947

1 — Yeni sicil nizamnamesinin 16 ıncı maddesi Dahiliye memurlarının senede bir defa tezkiye edilmelerini amirdir ,

2 — Elde mevcut tezkiye varakaları yeni sicil nizamnamesinin kabul ettiği numuneye tevafuk etmediğinden nizamnamenin kabul ettiği numuneye göre tezkiye varakaları bastırılmış ve bunlardan () adet vilâyetinize de leffen gönderilmiştir.

3 — Merkezden mansup Dahiliye memurlarına doldurulacak tezkiye varakalarının kânunuevvel ayı zarfında doldurulması ve 1 kânunusaniye kadar bunların behemehal vekâlete gönderilmiş bulunması ve bu tarzın şimdiden sonra için usul ittihaz edilmesi lâzımdır .

4 — Tezkiye varakaları doldurulurken nizamnamenin 17 ve 18 inci maddelerinin nazarı dikkate alınması icap eder ,

5 — Vilâyetlerden gönderilen tezkियelerde bazen (yeni gelmiştir , henüz anlaşılmamıştır) tarzında ifadeler görülmektedir. Tezkiye varakalarının doldurulacağı sırada nakil ve becayişleri icra edilen memurların tezkियelerinin ayrıldıkları vilâyetlerce doldurulması maksadı temin edeceğinden bu hususun göz önünde bulundurulması muktazidir.

6 — Yukarıda madde madde zikrolunan hususlara dikkat ve itina edilerek tezkiye varakalarının vaktında merkezde bulundurulmasını rica ederim efendim .

Birinci Umumî Müfettişliğe , merkez devairine ve bilumum vilâyetlere yazılmıştır .

Ş. II

H Ü L A S A

Riyaseticumhur Başyaverliğine
Süvari Binbaşısı Celâl
beyin tayinine D.

No. 3918

Başvekâleti Celilenin 20-10-932 tarih ve 6/2523 No. lu tezkerelerile münhal bulunan Riyaseticumhur Başyaverliğine yaverandan süvari binbaşısı Celâl beyin tayin buyrulmuş olduğu bildirilmiştir.

Keyfiyet tamamen tebliğ olunur efendim .

Vekâlet dairelerine yazılmıştır .

22-10-932

Ş. III

H Ü L A S A

Kontrol fişi gönderildiğine D.

No. 981

18-9-932 tarihinden 24-9-932 tarihine kadar Vekâlet dairelerine tevdi edilmiş olan evrak adedile ceryan

eden muameleyi gösterir kontrol fiş i leffen gönderildi . Bundan sonra her hafta bu suretle birer fiş gönderilecektir. Dairelere tevdi edilen evrakın bir an evvel intaç edilmesini temin için faide bahş olacak olan bu kontrol işinin tarafı alilerinden de takip edilmesini ehemmiyetle rica ederim efendim .

Vekâlet dairelerine yazılmıştır .

1-10-1932

H Ü L Â S A :

İdare Coğrafyası H.
(telgrafla)

No. 1016

İkinci teşrinin başında Vekâlette bulundurulması 925 sayılı tamimle rica olunan İdare coğrafyasının postaya tevdi tarihinin iş'arı.

13-10-1932

**Vekâletçe birinci teşrin 1932 zarfında
tekaüt ve yetim muameleleri
ikmâl edilenler**

<u>İsim ve memuriyeti</u>	<u>Nev'i tahsis</u>
Elâziz nufus müdürlüğünden mütekait Raşit B.	Yetim
Eceabat nufus memuru Refet Ef.	Tekaüt
Aydın mektupçusu Ali Saip bey	Yetim
Tarsus tahrirat kâtibi Mustafa Ef.	Tekaüt
Avanos nufus memuru Hasan Ef.	Yetim
Kayseri encümeni vilâyet kâtibi Halit Ef.	„
İskanbo nahiyesi müdürü Hacı Nasrullah Ef.	„
İstanbul meb'usluğundan mütekait Viktor Ef.	„
Kandıra tahrirat kâtibi Ziyaettin Ef.	„
Muşar nahiyesi müdürü Mehmet Ef.	Tekaüt
Saray nüfus memuru Yakup Ef.	„
Mihalıççık kaymakamı Nafiz B..	Yetim
Mülga nufus başkâtibi Aptürrahim Ef.	„
Adana nufus başkâtibi Ali Rıza Ef.	Tekaüt
Alaca nufus kâtibi Şükrü Ef.	„
Urla nufus memuru Ömer Ef.	Yetim
Eleşgirt kaymakamı Bahattin B.	„
Üzümlü nahiyesi müdürü Ali Kemal B.	„
Söke nufus memuru Hüseyin Ef.	Tekaüt
Siverek meb'usu Mitat bey	Yetim
Karacabey, hususî muhasebe memuru Hikmet B.	„
Esbak Maliye vekili Hakkı Behiç B.	Mazuliyet
Cebelibereket hususî muhasebe müdürü Aptullah Niyazi B,	Tekaüt
İzmir Nafia ambar memuru Zihni Ef.	„
Bünyan nufus memuru Mehmet Ef.	„

Gayrî Resmî Kısım

Belçika'nın İdarî Teşkilâtı

Yazan: **Maurice Capart**

Belçika Sanayi ve Mesai ve İctimai Muavenet Vekâletinde Müdür, Brüksel,deki Ticaret, Maliye, Konsolosluk ve İdare ilimleri Yüksek Mektebinde Profesör .

(Baş tarafı geçen nushada)

Binaenaleyh, Nahiye Meclisi dahili idareye müteallik nizamlar ittihazı hakkına malik bulunur. Hatta bu hakkı daha önceden bazı kanunlarla idare olunan hususata bile şamildir, şu şart ile ki Meclisin karar altına aldığı ahkâm tamamen nizamî ve mütemmim mahiyette bulunsun ve o keyfiyete müteallik olan kanunu tâdil edici, yahut o kanunun ruhunu değiştirici veya bazı kısımlarını ortadan kaldırıcı bir surette esasa münafi olmasın. Kezalik, Temyiz Mahkemesi, henüz kanun şeklinde tarizim edilmemiş bulunan bir meseleyi mevzuu bahseden bir komün, nizamnamesinin kanun hükmünü haiz olduğunu da kabul eylemiştir.

Diğer taraftan, 16/24 ağustos 1790 tarihli kanun müfadinca, Nahiye heyetleri, her bir belediye dairesi sahasında, polis kanunları ve nizamlarının icrasına, gözcü olacak, nezaret edecektir; şöyle ki:

1— Sokaklarda gidiş gelişin kolaylık ve emniyetine ait her türlü hususat; temizlik, aydınlatma, yıkılmağa yüz tutmuş binaların indirilmesi ve saire gibi işler;

2— Kavga ve dövüşler, ayaklanmalar, geceleyin halkın izdiham ve şamatası gibi vatandaşların istirahatlerini bozan umumî asayişe mugayir cürümleri cezalandırmak, bunların önünü almağa ihtimam etmek ;

3— Büyük insan kalabalıklarının toplandıkları yerlerde intizamın muhafazası ;

4— Yangınlar, sâri hastalıklar gibi âfetlerin ve hadiselerin önüne geçmek ve budusuna meydan vermemek ;

5— Serbest bırakılmış meczuplar veya azgın deliler, yahut başı boş gezen muzur veya vahşî hayvanlar tarafından yapılan fenalıklara mani olmak veya bu hasaratın çâresine bakmak.

Komün meclisinin tanzimine salâhiyettar olduğu meseleler arasında, mali mahiyeti haiz bulunanlar da vardır, yani komünün mallarının ve iratlarının idaresine teallük edenler de mevcuttur.

Bu bakîm noktasından, komün meclisi, vilâyet meclisi gibi, "Mütevelli yerine kaim bir heyet =Assemblée quasi –patrimoniale,, olarak telâkki edilebilir. Kalemelerin iştiraki mesaisi ile Echevinler heyeti tarafından hazırlanmış olan fasıllara münkasim bütçe ve Komünün (evrakı müsbite ile müterafik) hesaplan her sene komün meclisince tasdik ve vilâyet Daimî Encümen'ine ârzolunur. Encümen bu bütçe ve hesabata katî mahiyet verir. (Made 140)

İşte Komüne ait malî hususatın tanzimine müteallik bilumum mesailde olduğu gibi Komün tahsildarı (mal memuru) ile Komün heyeti arasında tehaddüs edecek ihtilâfların hallinde dahi Vilâyet Daimî Encümeninin kat'î surette müdahalesi hakkını tanımakta olan adlî ve İdarî bir usulü muhakemenin teessüsü keyfiyetini kanunun şu yukarıki hükmünde araştırmak icap eder.

Nihayet, Komünün müddei sıfatıyla dahil olduğu tasarruf ve icrayı muvakkat davalarından maada bütün davaların ikamesine Komün Meclisi salâhiyet verir.

24- Komün kuvvetlerinin muhtariyeti, Esası kanun ile tesbit edilmiş ve tatbikat sahasında neşrolunan kanunlar sayesinde tahakkuk ettirilmiş olup her ne kadar geniş bir surette tanınmış bir hak olmakla beraber, gayri mahdud değildir ve komün meclisi tarafından icra olunan muamelât yüksek mertebeli İdarî makamlarla teşriî ve adlî kuvvetlerin mürakabesinden asla azade bırakılmamıştır. Bu mürakabenin teşkilâtı 13 numaralı bentte izah ettiğimiz vilâyet muamelâtı kontrolüne, hiss olunur derecede, mümasildir. Bu sebeple artık vilâyetle komünün müşterek kereste çatısı demek olan bu esasi prensipler üzerinde kalem icalesine hacet görmüyoruz.

Komün meclisleri tarafından ittihaz olunan mukarrerat üzerinde daimî veya mütekattı, dosdoğru veya dolambaçlı bir surette nezaret hakkı meşrutiyetin üç büyük kuvveti tarafından icra olunmaktadır; o suretle ki İcraî Kuvvet, pek mahallinde olmak üzere, bu nezaret hakkından en geniş hisseyi kendisine hasretmiştir.

A. — **İcraî Kuvvetin kontrolü,** daimî ve doğrudan doğruya vaki olup bunun kanun metninde musarrah olan ahval ile katıyen mahdud ve mukayyet bulunması icap eder; zira Komün idaresi mephasinde muhtariyetin asıl kaide, ve vesayet ve murakabenin ise bu kaidenin istisnâî cephesi olduğunu tasdik eylemek fazla görülemez.

Komün Meclisinin bazı muameleleri Daimî Encümenin sadece tasdikine arzedilmek muktazidir; bazıları ise aynı zamanda hem bu heyetin (yani Daimî Encümenin)

tasvibini hem de, bundan başka, Kiralın tasdikını istilzam eder.

Eğer Komün Meclisinin salâhiyetleri çerçevesinden taşan, kanunlara muhalif veyahut umumî menfaate mugayir düşen muameleler mevzubahis ise, Kral Komünler kanununun 87 inci maddesinin kendisine vermiş olduğu fesih veya talik ve tehir hakkını kullanır. Talik ve tehir Vali tarafından tebliğ olunur; bu kararın ref'i veya muhafazası varit olup olmadığını Daimî Encümen kararlaştırır ve esbabı mucibeli bir irade ile, Kral sonuncu mertebede karar vermek suretile keyfiyeti halleder.

B. — Teşriî Kuvvetin kontrolü, İcraî Kuvvetin - meselâ kanunen muayyen mühlet zarfında bir karar ittihaz edilmemiş olması dolayısıyla- mümaneat edememiş olacağı muameleleri iptal etmek ve bir de bir Komün Meclisini fesheylemek (22 inci bende müracaat) haklarında tezahür eder.

C. — Adlî Kuvvetin kontrolü, Esasi kanunun 107 inci maddesinden nebean eder ve yukarıda 13 üncü bentte söylenmiş olduğu surette icra olunur .

25- Burgmestre ve Echevinler heyeti. — Ta mamile vilâyette olduğu gibi, her günkü umurun icrası tetkik ve tefehhusu ve idaresi için komün idaresinin sinesinde bir organın ihdasına ihtiyaç vardır. İşte bu organ "College Echevinal - Eşvenler heyeti,, namını taşır ve buna riyaset eden Bourgmasterden başka komün nüfusuna göre, ikiden altıya kadar Echevinden mürekkep olur. Müstesna olarak Anvers, Brüksel ve Gand komünlerinin Ehvinler heyetinde yedişer âza vardır. Şu cihet dikkate alınmalıdır ki Vilâyetin nüfusu ne kadar olursa olsun Daimî Encümenin azalan hiç değişmez surette altı kişi olarak tesbit edilmiş bulunmaktadır .

Her Echevin, Komün Meclisi tarafından ve kendi azası arasından altı sene müddetle intihap olunmuştur. Komün bütçesinden maaş alır ve vazifesini ifaya başlamazdan önce (malûm olan şekilde) sadakat yemini eder . 27 nisan 1921 tarihli kanun mucibince Eşvenlik vazifesi bir kadın tarafından da ifa olunabilir .

Echevinler Heyeti işlerin icap ettirdiği kadar müteaddit içtimai ar akteder ,Bourgmestre - Komün Meclisi âzası arasından tayin edilmiş bulunsun veya bulunmasın (28 numaralı bende bakıla) - Echevinler heyetine riyaset eder. Bu heyet, âzasının yarısından fazlası mevcut bulununca müzakere nisabını haiz ölür ve reylerin ekseriyet ile karar verir. Reyler müsavi olduğu takdirde ya keyfiyet diğer içtimaa talik olunur ve yahut Komün Meclisi azasından bir kişi daha çağırılarak şu veya bu rey üzerinde ekseriyet husule gelmesi temin edilir. İcraat ile mükellef bir teşekkül için muvafık görüleceği veçhile Echevinler heyetinin celseleri de alenî değildir. Ancak (meselâ intihabata ait hususatta olduğu gibi) muhtelit hukuklu meselelerin muhakemesini icrada içtima alenîdir .

26 - Bourgmestre ve Echevinler heyetinin bütün salâhiyetleri heyetin umumunda müşterektir ; hukukî bakımdan azada ferdi salâhiyetler yoktur fakat , sadece bir iş bölümü vardır ki Reis sıfatile Bourgmestrin imzası ile cereyan eder .

Her ne kadar kanun bu heyete umumî ve vilâyete ait sahada bir muayyen tesir ve nüfuz tanımış ise de (*) Heyet her şeyden önce ve alehusus faaliyetini asıl manasile komün sahasında icra eder .

(*) Bilhassa Komünler kanununun 93 üncü maddesi Echevinler heyetini nüfus ve hali medenî sicillerini tutmakla mükellef kılmıştır , ancak Bourgmestre bizzat nüfus ve muamelâti medeniye memuru sıfatındadır ki bu bapta da bir başkası tevkil olunabilir .

Tiyatro Oyunları , sinemafilimlerinin gösterilmesi ve sergiler tanzimi , umuma mahsus seyir ve eğlencelerle fuhşiyat hususlarında Bourgmestre ve Echevinler heyetinin ehemmiyetli salâhiyetleri mevcut olduğu gibi Komün Meçi isinin mümessili sıfatile veya kanundan aldığı salâhiyetle bir çok tamamen İdari vazifeleri de vardır.(Bilhassa Komün Meclisi mukarreratının ilân ve icrası, muhasebelere nezaret, komüne ait nafia işlerinin idaresi, mahkemelerde dava ikamesi bu vazifeler meyanındadır .)

Şüphesiz heyet, Komün Meclisinin fuhşiyat zabıtasına müteallik olarak ısdar edeceği nizamnameleri tatbik ile mükelleftir ; fakat bundan başka kanunun 96 ıncı maddesi mucibince kendisine mahsus olan bir salahiyeti daha icra eder ki buda " âmmenin sıhhatini , ahlâkını ve istirahatını temine hadim tedbir ittihaz etmesi " ile dir. Heyetin salâhiyeti bu çihetten sefahete atılmış olmakla masruf **şahıslar** ve **yerler** üzerine şamil olur ve Temyiz mahkemesinin iki ilâmı müfadinca bu bapta Echevinler kolejinin ittihaz edeceği kararlar Adlî kuvvet tarafından tadil edilemez , Devlet kuvvetlerinin ayrılığı prensipi buna mani olur . Aynı tefsir Bourgmestre tarafından , çökmeğe yûztutmuş bir binanın yıktırılması hakkında verilen kararın doğru olup olmadığını takdir bahsinde dahi caridir ; yani Adlî kuvvet meselâ Mülkî idarenin bu yolda verdiği kararı tatbiktan menetme ve yahut bunun icrasını talik ve tehir etme emrini tebliğ eylemek suretile keyfiyete müdahalede bulunamaz , halbuki Mülkî kuvvetin bu karare ile alâkadar olan şahıs için Adlî kuvvetten başka bir müracaatgâh da mevcut değildir .

Diğer taraftan fevkalâde ahval ve şeraitte umumî asayişe mugayir olan bütün temsilleri , sükûnun muha-

fazasını temin için menetmek Echevinler heyetine aittir. Bununla beraber şu cihet gözden kaçmamalıdır ki oyun salonunun ve seyircilerin inzibatı keyfiyeti münhasıran Bourgmestrin salâhiyetine medyündür. Çünkü bu husus zabıta kuvvetinin faaliyet sahasına dahil olunmaktadır. Ancak bu mesailde yanılmamak lâzımdır , şöyle ki : Echevinler heyeti bir kadının ismini << umumî kadınlar" sicilline geçirdiği vakit, bir müesseseyi mutad ve maruf şekilde sefahat mahalli addederek kapattırdığı vakit, ve nihayet bir temsili veya bir temsilin bir kısmını oynamaktan menettiği vakit, tabirin tam adli bakımdan manasile, nizam vazetme kuvvetini icra etmiş olmaz. Heyetin ittihaz ettiği mukarrerat, hakikatte, ancak hususî ve ferdî bir şümülü haizdir, bu mukarreratının ihtiva eylediği tedbirler ferdî surette bir kişiye muhtas olduğu için umumî ve gayri şahsî mahiyetten inalinım bulunur (Zabıta kuvvetinin vazifeten asayişini temini ise umumî ve gayri şahsî mahiyettedir)

27 - "Komün Meclisinin ve Echevinler kellecinin nizamnameleri ve emirnameleri yine Kollej tarafından tellâl bağırtmak ve ilânlar yapıştırtmak suretile umumun bilgisine konur. Kırılarda, yani bilhassa çiftçi ve reçperlerle meskûn komünlerde, bu tamim ve ilan keyfiyeti kiliseler yoluyla yapılır. (Madde 102).

28 - Echevinler Heyetinin muamelâtının kontrolü 24 numaralı bentte Komün Meclisinin mukarreratının kontrolü hakkında söylenmiş olduğu veçhile organize edilmiştir ki bunda da İcrai Kuvvete en ehemmiyetli hisse ayrılmış bulunmaktadır,

29 - Bourgmestre — Merkezî Kuvvetin Komündeki ajanı Bourgmestre unvanını taşır. Kırıl tarafından, altı yıl müddetle, Komün Meclisi azası meyanından veya

hariçten nasp ve tayin olunur (hariçten tayin edildiği takdirde Vilâyet Meclisi Daimî Encümeninin muvafakati istihsal olunur). Komün bütçesinden maaş alır ve vazifeye başlamazdan önce (malûm şekilde) yemin eder. Bourgmestre vazifeleri bir kadın tarafından da ifa olunabilir, yalnız adlî zabıta memurluğu ile alelade polis mahkemesinde müddeiumumi vazifesi müstesnadır. -

30 - Bourgmestre'nin vazifeleri çok ve muhtelifdir, Her ne kadar mahallî idarede, İcraî Kuvvet, prensip olarak, Echevinler Heyetine hasredilmiş ise de , yine Bourgmestre, gerek Komün Meclisinin ve mezkûr heyetin reisliklerini haiz olması dolayısıyla, gerekse kendisine şahsen mevdu olan vazifelerin icabatı dolayısıyla pek faal bir rol sahibi bulunmaktadır ; bu vazifeleri aşağıda anlatalım:

A. - Nüfus ve medenî ahval memurluğu

ki sicillerin tutulması ve vesikaların (Nüfus kâğıdı, doğum, ölüm ve nikâh ilmühaberleri ve saire gibi) tanzim ve itasile mükelleftir. (Bu vazife kollej tarafından tayin edilen bir Echevine de vekâleten verilebilir). Bourgmestre ve yahul vekil Echevin bu vazifede mühim bir mes'uliyeti haizdirler. Çünkü medenî hal vesikalarının alâkadar kimse için gerek şahsı ve gerek mülke tasarruf itibarile esaslı ehemmiyeti vardır. İşte bu sebepledir ki nüfus memuru kendi maiyetinde bulunanları tayin ve azil salâhiyetlerine maliktir. Bu maiyet memurları da Komün bütçesinden aylık alırlar.

B. — Adlî zabıta memurluğu, (bu da erkek olmak üzere, bir Echevine vekâleten tevdi olunabilir bir vazifedir. Ancak bunu kırallık müddeiumumisi kabul etmek lâzımdır) [*]

[*] Bu vazifeler hiç bir suretle kadınlar tarafından ifa olunamaz (27 ağustos 1921 tarihli kanun)

C. — **Alelaide polis mahkemesinde müddeiumumi memuriyeti**, (kiralın tasvibile, erkek bir Echevine vekâleten verilebilir bir vazifedir).

D. — **İdarî polis memurluğu**, (Bu da vekâleten bir Eşvene verilebilir; ancak Bourgmestre işbu vekilinin muamelâtından mes'uldür).

"Giron,, a göre İdarî polis , İçtimaî nizama muhalif olacak her hadiseyi menetmek, vukuuna meydan vermemek, önüne geçmek vazifelerde mükelleftir; bu sebeple Bourgmestre, şahsî ve müşterek hukuktan tam bir suretle istifade edilmesine ve bilhassa hukuku tasarrufiyyeye ve hürriyete ve keزالık âmmenin emniyet, sükûn, asayiş, ve sıhhatine daima gözkulak olmak vazifesini haizdir.

Diğer tarif ile ve 3 Brümer sene 4 tarihli "Cürümler ve cezalar düsturu" nun metnine göre " Polis ,umumî nizamı , hürriyeti , mülkiyeti , şahsî emniyeti muhafaza için ihdas olunmuştur, esasi mahiyeti gözkulak olmaktır , heyeti umumiyesile cemiyet Polisin dikkat ve ihtimamının mevzuudur ."

İşte bu ümniyenin tahakkuku ve intizamın kuvvet ve sükûnetle temini içindirki komünün emniyetini ihlâlâ bâdi her hadiseyi bastırarak bütün vesait ve memurin Bourgmestrein emri altına konulmuştur .O, Polisin âmilidir ve zabıta memurlarına nezaret eder (18 inci bendin altındaki nota bakıla). Şu cihet kaydolunmalıdır ki Polis Komiserini, Komün meclisi tarafından gösterilen iki namzet ve Bourgmestrein ilâve edeceği üçüncü bir namzet arasından Kıral tayin eder . Bundan başka gayri memul ve fevkalâde hadiselerin , meselâ isyanların , kargaşalıkların , yangınların , su basmalarının vukuunda ki en küçük bir teehtür ahali için bir

çok zararları ve tehlikeleri mucip olabilir, Bourgmestre kendi başına nizamlar ve zabıta emirleri isdar etmek ve doğrudan doğruya veya tahriren , Jandarma , Garde Civique veya Ordu kuvvetinden istifade etmek hakkına maliktir. Bu salâhiyet bilhassa ve en birinci derecede Bourgmestre aittir . Hatta bir çok müellifler Dahiliye nezaretinin bile bu hususta alâkasını reddederler. Fakat Komündeki bu memurun ihmalkârlığı halinde Valinin onun yerine icap eden tedbirleri alabileceğinin kaydedilmesi nefselemre uygundur .

Bourgmestre tarafından ittihaz olunan polis kanunları alel'mûtağ ilân yapıştırma suretile halkın bilgisine arz olunur, bundan başka , müstesna ahvalde ve daha hususî olarak , ziraî komünlerde bu kararlar alâkadarlara şahsen de tebliğ olunabilir.

31 - Her ne kadar umumi surette Bourgmetsrein kararları her türlü kontrolden azade ise de , bir taraftan da bu memurun vakit geçirmeden polis kararlarının birer suretini Provensin valisine göndermek mecburiyeti vardır ; Vali ise bu kararların icrasını talik etmek hakkına maliktir . Kezalik bu kararların bir sureti de Komün Meclisine verilir ve Meclis ilk içtimasında bunları ya tasdik veya tadil eder .

32 - Kalemler .— Komün idaresinde iki memur nüfuzlu birer mevki işgal ederler : Kâtip (109 ve 113 üncü maddeler) ile Tahsildar (mal memuru)(114 ve 122 inci maddeler)

Kâtip komün idaresinde temel çivisi halinde görünür . Nahiyeler (komünler) kanununun 113 üncü maddesinin metni kâtibin (gerek komün meclisi, gerek Eşvenler koleji ve gerek Bourgmestr tarafından verilecek emirlere göre muamelede bulunacağını) bildirir . Bu üç otoritenin içli dışlı ve daimî mesai arkadaşı

olmak itibarile mühim merkezlerde , onun gerek nazarî ve gerek ameli sahalarda geniş mikyasta İdarî ve adlî malumat sahibi olması talep olunur.

Kâtip , Vilâyet Meclisi Daimî Encümeninin muvafakatile Komün Meclisi tarafından tayin edilir , azledilir veya işten el çeker. Komün bütçesinden sabit miktarda aylık alır (17 Ağustos 920 tarihli kanun). 27 nisan 921 tarihli kanunun kabulünden beri , kâtiplik memuriyetine bir kadın da tayin olunabilir. Esas usul olmak üzere kâtip Komün Meclisinin ve Eşvenler kolejinin celselerinde hazır bulunur ve zabıt varakalarını tutmakla ve her türlü mükarreratı ait oldukları defterlere geçirmekle mükellef olur. Komünün bütün muhaberatına ve ilânlarına , mukabil imza koyar ve evrakın muhafazası , intizamı, müfadinın umuma ilânı hususlarile mükellef bulunur.

Tahsildar (Malmemuru) kâtip hakkında olduğu gibi tayin ve azlolunur , Komün bütçesinden aylık alır (1 mayıs 1911 ve 21 kânunuevvel 1927 tarihli kanunlar .)

Komönün umur ve muamelâtına kâtip kadar yakından karışamazsa da mal memuru (tahsildar) da memuriyet derecesi itibarile ve bilhassa deruhte ettiği mesuliyetler noktai nazarından ehemmiyetli bir mevki sahibidir .

Asgarî üç ayda bir kasanın teftişinde bulunan Bourgmestre ve Echevinler heyetinin nezareti altında olmak üzere tahsildar komünün varidatını idare eder (komün kasasının teftişi keyfiyeti aynı zamanda valiye ve "Gayrimüterakki" komünlerde Arondisman komiserine de mevdu bir vazifedir). Mal memuru (tahsildar) varidatı cibayet eder, resimleri alır, komün sermayelerini ve iratlarını toplar, komüne borçluları takip ettirir, usulüne mu-

vafık şekildeki sarfiyatı tesviye eder. Kendi sun'u taksiri yeya teseyyübü ile komüne gelecek zararlardan mesuldür; ve binaenaleyh bu gibi ahvale karşı ya doğrudan doğruya veya bir servet sahibi tarafından kefalet iraesine mecburdur.1 ağustos 1924 tarihli kanun, komün mal memurlarının şahsî kefalet akçesinin yerine aralarında müteşekkil ve kiral kararnamesile musaddak bir cemiyet halinde müşterek ve müteselsil kefaletlerini de kabul etmiştir.

Mahallî polis memurlarının bilhassa burgmestrin nezareti altına konulmuş olduklarını yukarıda söylemiştik. Halbuki nüfus ve medeni ahval kâtipleri nüfus memurluğunu yapan kimsenin doğrudan doğruya emri altındadırlar.

Diğer memurlar komün meclisi tarafından tayin olunurlar, ancak meclis alel'usul bir karar ittihazile bu tayin keyfiyetini bourgmestre ve Echevinler kollejine de havale edebilir. 30 temmuz 1903 tarihli kanun komün memurlarının tahavvülâtan masun olmaları meselesini tesbit etmiştir.

33 .10 Vandemler sene 4 tarihli Dekrenin müfatadınca — aynı komün dahilinde mukim bil'umum vatandaşlar, gerek şahıslarına ve gerek mal ve mülklerine karşı komün arazisi dahilinde ika olunacak cebir ve tazyik gibi tecavüzattan masundurlar. İşte bu, kuvvei umumiyenin hukuku medeniye prensibince efrada karşı mesuliyeti demektir.

Bu makale , Belçikanın İdarî teşkilâtını geniş hatlarile oldukça mücmel bir şekilde göstermiş olmakla beraber şu ciheti nazara arzetmektedir ki vilâyetlere ve komünlere en geniş manasile verilen muhtariyetlerin yanında müessir ve kuvvetli bağlarla mâkul ve mütemadi bir kontrol da merkezî idareye temin olunmuş bulunmakta-

dır. Belçikada idare makinesi, üç dereceli salâhiyet mertebelerinin yekdiğeri üzerindeki metodik faaliyetile hiç bir arızasız, hiç bir gayri muntazır hadisesiz ve hiç bir takıntısız işleyip gitmektedir.

Bu İdarî teşkilât hiç kusursuz ve ekmel midir ?

Tabîî değil, fakat böyle ekmel İdarî teşkilât nerede vardır. ?

Bu teşkilâtta bilhassa fuhşiyat meselelerinde, çökmeğe yüz tutmuş binaların yıktırılması hususunda, tehlikeli veya sıhate muzur, yahut zahmetli diye tasnif edilmiş bazı müessesatın açılmasına izin vermek veya vermemek keyfiyetlerinde alâkadarları İdarî Kuvvetin bazan pek kolayca mutazarrır edecek, muztarip edecek salâhiyetlerine karşı bir istinaf makamı olmamasından şikâyet edilmektedir, çünkü mahkemeler de bu meselelere karşı ademi salâhiyet beyan etmektedirler. Siyasî hukukun tatbikatından doğan ihtilâfların tanzimine ait hususattan inbias eden İdarî hukuku muhtelita hudutlarının daha iyi ve sarahatle tarif ve tesbit edilmemiş olduğu ileri sürülmektedir. İdarî mahkeme vaziyetinde adaleti temin edecek heyetlerin teşkilâtında muvazenesizlik bulunduğu söylenmektedir, yani politikanın ve fırkacılık fikirlerinin bu bapta tesirâtı görüleceği varit bulunmaktadır. Şüphesiz bu itirazlar büsbütün esassız değildir. Ancak Belçika İdarî teşkilâtının her halde çok büyük boşluklarla, kusurlarla malûl sayılamıyacağı da derkârdır.

Bu vesile ile Belçika kiralılığının 31 kânunuevvel 1929 daki İdarî taksimatını şöylece göstermek faydalıdır.

Kırallık = 9 Provens = 41 Arondisman = 2672 komün.

(293 Commune emancipée

2379 Commune non emancipée)

<u>Provensler</u>	<u>Mesahaları (metre murab.)</u>	<u>Nufusları</u>
Lüksembourg	4.418	222.092
Liége	3.887	968.403
Hainaut	3.722	1.264.401
Namur	3.660	353.451
Brabant	3.283	1.677.584
Garbî Flandre	3.234	887.217
Şarkî Flandre	2.977	1,146,353
Anvers	2.855	1.174.058
Limbourg	2.408	366.630
Belçika	30,444	8.060,189

(Son)

Enis Behiç

Şehirler (ve) Belediyecilik

Fransada

(Geçen nüshadan mabaat)

Belediye iradının tahsili

Devlet vergisine munzam kesirler , devlet memurları tarafından tahakkuk ve tahsil olunur . Ve her üç ayda bir hesap edilerek belediyelere verilir.

Fakat belediyelerin üç ay beklememeleri için geçen seneki tahsilatın bir aylık vasatı her ay sonunda üç aylık hesaba mahsuben belediyelere teslim olunur .

Diğer mahallî resimler belediyelerce tahakkuk ve tahsil olunur . Fakat iradı bir milyon frankı bulmayan belediyeler de bu vazife keza devlet memurlarına aittir.

Vergi ve resimlerden mada gelirler

Vilâyet mahallî idarelerinde olduğu gibi Fransız belediyeleri de menkul ve gayri menkul emvale tasarruf etmeğe salâhiyettar addedilmiştir . Gayri menkuller umumiyetle ebniyeli ebniyesiz emlâk ile arazi çayırılık ve meralar ve koruluklarla ormanlardır. Bunların iradı bütçeyi besler.

Bir kısım belediyelerde bu nevi emlak gayet azdır. Fakat bir çok şehir belediyeleri de ihtilâl devrinde geniş ormanlar ve çayırılıklar elde etmişlerdir ki bunlar bütçelerin büyük bir kısmını tatmin edecek irat temin etmektedir .

Gayri menkul mallar alım satımında belediyelerin kararları kanunu medenî hükümleri dairesinde serbest olmayup umumiyetle valilerin ve bazı ahvalde hükümet reisinin tasdik ve tasvibine tabidir .

Emlâki umumiyenin işgalinden alınan ücret

Yol ve meydanlarda umumî arabaların istasyon olması çarşı ve pazarların işgali, gazeteci ve diğer satış kulübeleri gibi şeylerden belediye idaresince yapılacak ve vali tarafından tasdik olunacak tarife mucibince bir ücret alınır .

Her hangi suretle bina cebhelerinde tamirat ve saire için muvakkaten işgal edilecek mahallerden aynı şekilde yapılacak tarifelere tevfikân muayyen bir ücret tahsil olunur. İnşaat malzemesini inşaatın devamı müddetince muvakkaten bu gibi mahallerde depo etmek lâzımgelir. İşgal müddetince ve metro murabbai üzerinden ücrete tabidir .

13 /ağustos/ 1926 kanunu, Balkon ve bu nevi çıkıntıları da umumî mahalleri işgal mahiyetinde telâkki ederek bunlardan da bir resim alınması esasını koymuş tur. Bu resim caddelerin ehemmiyetine göre mıntakalara taksim olunarak metro murabbai 12-18 frank, yüz bine kadar nüfuslu belediyelerde 15-22 frank nüfusu daha yukarı belediyelerde 20 - 30 franktır.

Aynı kanun, elektrik hava gazı su tesisatı gibi işleri yapan şirketlerden umumî yolları işgal mahiyetinde olarak bir resim alınmasını tasvip etmiştir. Bu resmin miktarı sarf olunan elektrik, Gaz ve suyun nisbetine tabidir. 1906 tarihli bir kanun da kuvvei muharrike temin ve tevzi eden müesseseleri belediyeler namına bir nevi resme tabi tutmuştur.

Belediye hizmetleri ve belediye inhisarları geliri:

5 Teşrinisani 1926 tarihli Decret-loi ile hidematı umumiyei sınaî ve ticarî teşebbüsleri belediyelerin nasıl yapacakları tavzih ve evvelce mevcut selâhiyet kısmen tahdit edilmiş olmakla beraber siyasî ve İdarî vaziyette bulunan Fransız belediyeleri sınaî ve ticarî işlere girişmekten çekinmektedirler.

Belediye inhisarı namına yalnız mezarlıklar ve ölü nakli ve defni hizmetini belediyeler üzerlerine almışlardır, Bu da sırf Emniyet ve sıhhat noktai nazarındandır.

Resmî hizmetler mukabili ücret:

Prensip olarak belediyeler bütün hali medeni sicillâtı işlerini meccanen yaparlar. Vakıa belediye bütçelerinde bu şekilde bazı varidat gözüktür. Fakat bunlar sırf pul ve pullu evrak geliridir.

25 haziran 1920 tarihli bir kanun ile de devletin otomobillerden aldığı verginin % onu belediyelere tahsis edilmiştir.

25 haziran 1922 tarihli kanun ile tahsil olunan Chiffre D'affaire vergisinin üçte biri vilâyetlere ve üçte ikisi de belediyelere aittir. Bundan 1926 da belediyelerin hissesi nüfus başına vasati beş buçuk Frank düşmek üzere 229 milyon frank tutmuştur.

9 Kânunuevvel 1905 kanunile kilise ile hükümetin tefriki üzerine ihdas olunan varidatta 1926 da belediyelere 23 milyon frank tesis etmiştir.

31 Kânunuevvel 1918 kanunile hükümetin her nevi içki sarfiyatından aldığı verginin üçte biri belediyelere aittir. Nüfusları nisbetinde belediyelere taksim olunur. Bundan başka bira imali üzerinden alınan verginin

nısfı da belediyelerindir . Şarap ve emsali rüsumundan alınan verginin beşte ikisi belediyelere verilir .

Bu şekilde bilvasıta temin olunan varidat 1926 da nüfus başına vasatı 13 frank düşmek üzere belediyelere 521 milyon frank temin etmiştir .

Devlet ve vilâyet bütçelerinden belediyelere muavenet

Fransada bazı İdari işler vardırki belediyeler tarafından yapılır . Fakat Devlet ve vilâyet bütçelerinden muavenet olunur. Mektep inşası bu meyandadır . Mektebi belediyeler yapar fakat mektep yapılacak yerin belediye bütçesinin malî vaziyetine ve o mıntakadaki mektep ihtiyacına göre Devlet bir muavenet tahsisatı tefrik eder .

Bu muavenetten birisi de hükümetçe koşu meydanlarında yapılan bahsi müşterek oyunlarından alınan resmin yekûnudur. Bu yekûn senede 60 - 80 milyon frank tutar ve dahiliye ile sıhhiye vekilleri tarafından , dispanser, sanatoryum , banyo, su ve elektririk tevziatı işleri için belediyelere tevzi ve taksim olunur .

Bundan başka vilâyetlerde bütün mükellefleri mütesaviyen matrah ittihaz eden vergi veya resimler koyarak belediyelere muavenet etmek salâhiyetini haizdir.

Fevkalâde varidat nisbetleri

Belediye vezaifine dahil yeni tesisat yapılacağı zaman belediyeler için iki şekilde para temini imkânı vardır . Bunlardan birisi o iş için sarfı lâzım gelen para nisbetinde mükelleflere yeni mükellefiyetler tahmil ederek bunları bir sene zarfında tahsil ve sarf etmek

salâhiyetidir . Bunun şekli tasdiki bütçelerinin tasdiki şekillerinin aynıdır . Ve fazlaca bir mücade istihşâline lüzum yoktur .

İkincisi yapılacak işe lâzım olan paranın bir sene bütçesile ve bir sene içinde temin olunamaması vaziyetidir ki bu taktirde ya, iş kademe kademe yapılarak müteaddit seneler bütçelerinde bir senelik yeni iş tahsisatı temin etmek şeklinin aynı olarak tahsis olunacak paralarla yapılır. Yahut o iş için bir istikraz yapılarak karşılığı müteaddit senelerde bütçelerden ödenir.

Müteaddit seneler bütçelerinden para verilmesini veya istikraz aktini icap ettiren ikinci şeklin her iki vaziyetinde de, şurayı devletin karare hükümeti merkeziyenin müsadese şarttır.

Emanetler ve depolar Millî kasası (ki tasarruf sandıkları ve ihtiyarlık tekaüdiyeleri Millî kasası paralarını da işletirler) ve Credit Foncier bankası belediyeler ve vilâyetlere para ikrazında bir çok teşkilât göstermeğe mezundurlar. Umumiyetle belediye istikrazları 30-40 senelik uzun müddetlerle akt ve o veçhile ifa olunur.

Şehir bütçeleri istatistiği

Fransanın 31 bin nüfuslu Chalons şehri 7.400,000 franklık bütçesinin 4,600,000 frangını doğrudan doğruya vergilerden alır. Ve bundan nüfusu başına 148 frank isabet eder. Burası) Sinaî ve ticaret şehridir. Bütçesinin bir milyon frangını okturvadan alır. Nüfus başına 32 frank okturva isabet eder. 600,000 frangını devletçe tahsil olunan belediye iradından temin eder ve nüfusu başına 19 frank isabet eder. 690,000 frank da diğer belediye resimlerinden alır. 300,000 frangını sinaî hizmetler hasılatından ve 200,000 lirasını umumî mahallerin

ve meydanların işgalinden alır, ve bunlardan nüfusu başına 9 frank düşer. Mütebaki 150 bin frangını da belediye emlakından temin eder. Bütün bu gelirlerin yekûnundan nüfus başına senede 237 frak düşer.

85 bin nüfuslu (Grenoble) şehrinin bütçesi 20,880,000 franktır. Bunun beş buçuk milyonu doğrudan doğruya vergilerden gelir. Nüfus başına 65 frank düşer. Dört milyon dört yüzbin frangi okturvadan alınır. Ve nüfus başına 52 frank düşer. Bu şehrin nüfus başına isabet eden irat 223 franktır.

18 bin nüfuslu Libourne kasabasının 2,418,000 frank bütçesi vardır. Ve nüfus başına 134 frank vergi ve resim düşer.

71,000 nüfusu havi Calais şehri bütçesi 12,650,000 frank olup nüfus başına 186 frank isabet etmektedir.

Muhtelif şehirlerde vergi gelirleri bütçenin yüzde kaçını teşkil eder?

Ebniyeli emlak gelileri Libourne şehrinde bütçenin % 25 şini, Grenoble şehrinde % 24 nü Calais de % 17 sini teşkil eder.

Ebniyesiz emlak gelirleri aynı şehirlerde sıra ile % 2,5, % 0,4 %0,6 yı bulur. Ticaret ve sanayi üzerine konan belediye vergi ve resimleri hissesi (temettü) aynı şehirlerde sıra ile %24. %21, %23 tutar. Aynı şehirlerde mesken resimleri sıra ile %48,7,%54,6 ve 59,4 dur.

Müşterek işlerde Belediye birlikleri

Belediyeler müşterek işler için kendi aralarında syndicat yaparlar. Bu gibi işler hastane tesis ve saire gibi şeylerdir. Her belediye gönderdiği hasta nisbetinde masrafa iştirak eder.

Ayrıca muhtelif belediyelerin iştirakile hayır cemiyetleri de vardır. Bunlar belediye meclisinden üç ve vilâyetten dört mümessil tarafından idare olunup hükmi şahsiyeti haiz müesseselerdir. Kendilerine ait emlakı olduğu gibi ayrıca belediye ve vilâyetlerden de muavenet alırlar. Ve fukara vergisi namile tiyatro ve temaşa yerleri hasılatı üzerinden alınan %10 resim de bunlara aittir.

15 mayıs 1925 tarihli kanundan beri yukarıda sayılan belediye resimlerinin nısfına kadar resim koymak için vilâyet mahallî idarelerine de selâhiyet verilmiştir.

Hülâsaî netice

Görülüyor ki Fransız maliye usulünde mahallî kısımlarda diğerleri gibi malî nazariyelerle mücadele halindedir. Ve bilhassa Consomationını heef ittihaz edilmiştir. İstihlâk vergi ve resimleri hiç bir zaman mükelleflerin vaziyetini düşünmemektedir,

İrat üzerinden alınan ebniyeli ebniyesiz emlak vergi ve resimleri bu neviden yegâne varidat menbalarıdır. Ve meselâ Parisin en büyük otellerinden birinde mükellef ve muhteşem bir daire işgal eden son derece zengin bir adam bütün mahallî mükellefiyetlerden kaçmış ve kurtulmuş vaziyettedir. Diğer taraftan ailesi çok kimseler fakri hallerile beraber bütün efradı ailesinin yiyeceği ve içeceği zarurî ihtiyaçlar için dahi okturvanın yükü ve tazyiki altındadırlar.

Şehir ve köy belediyelerinin, Fransız inkilâbından sonra hukukan yekdiğerine müsavi addedilmesi ve hepsinin bir tek kanun ile idaresi ve vergilerde resimlerinin aynı olması esas, belediyeleri müşkil vaziyette bırakmaktadır.

Okturvanın lâğvile yerine konacak vergi veya resim hakkında yapılan tetkikler hitam bulmamıştır. Mahalli idarelerin muhtariyet ve hürriyetini mutlak olarak tanımak ve her birisinin kendi İçtimaî ve İktisadî vaziyetine göre vergi ve resim tarh ve tevzi etmesini serbest bırakmak hususundaki ceryan dahi henüz tamamilen kuvvetlenmiştir.

Mahalli idareler umum müdürü

K. Naci

İ T A L Y A N

Vilâyet ve Nahiyeler kanunu

(Geçen nüshadan mabaat)

Bap : 5**Komün kâtibi ve memur ve müstahdemleri**

* Madde 161 — Kâtip tayin olunmak için nizamname ile tâyin olunacak ahkâm dairesinde verilecek bir imtihan neticesinde ehliyet vesikası almak ve since reşit olmak lâzımdır .

* Komünde kâtip muavinliği mevcut ise bunun için de aynı vesika talep olunur .

* Vilâyetin birinci sınıf memurlarından olmak vesika yerine geçer .

* Beş sene müddetle vilâyet veya mutasarrıflık kalemlerinde filen vazife görmüş olan ikinci sınıf memurlardan olmak dahi vesika yerine kaim olur .

* Madde 162 — Komün kitabeti ehliyet imtihanına kabul olunacak namzetler :

1- İtalyan vatandaşı olmak ,

2- 25 inci maddede gösterilen sebeplerle mahkûm olmamış bulunmak ; afvedilmek veya istirdadı hukuk eylemek hariçtir. Afv halinde 13 kânunuevvel 923 tarih ve 2694 numaralı kanunun 104 üncü maddesinin 10uncu bendindeki istisna da hariçtir.

3 - Hüsni hal eshabından olmak .

4 - Liselerden veya teknik mekteplerinden, yüksek muallim mektebinden veya orta ticaret mektebinden

mezun olmak veya 6 mayıs 922 tarih ve 1054 numaralı kararnamenin 88-91 inci maddelerinde derpiş edilen ehliyet ve liyakati haiz olmak,

5 - 100 lirectlik bir resim eda eylemek lazımdır .

Madde 163 — Kâtipliğē tayin , hilafı butlanı mucip olmak üzere , komün meclisince veya iştirak etmiş bulunan komünler azasının heyeti umumiyesince ekseriyeti mutlaka ile karargir olmak lâzımdır .

* Sair memur ve müstahdemlerden kâtip tayin olunanlar bir komünde veya komünler iştirakinde iki sene tecrübe devresi geçirdikten sonra daimi olurlar .

* Madde 164 — Nufusu 1000 den fazla olan komünler veya komün iştirakleri memur maaş ve ücretleri için atide asgarî miktarlar tesbit olunmuştur :

Kâtiplere senevi 4500 lirect ,
Memurlara „ 2500 „
Ücretlilere „ 2000 „

* Sair memur ve müstahdemlerin maaş ve ücretleri balâda tesbit olunan miktara göre bir nisbeti adile ile tesbit olunur .

* Bu hükümler yalnız kadro dahilinde olup her gün muayyen saatte çalışacak memurlara tatbik olunur. Her gün ve muayyen saatlerde çalışmayacakların maaş ve ücretlerinde mütenasip tenzilât icra olunur .

* Her halde maaş ve ücretlerin tayininde mahallî İktisadî şeraiti , komün veya komün iştiraklerinin malî vaziyetlerini, memurların kabul ve hizmet şeraitini , devlet memurları maaşlarına muadil olmak üzere maaş veya ücretlinin diğē derecede memurlarla olan münasebetlerini nazara almak lâzımdır.

* Memur ve müstahdemlerin maaş ve ücretleri üzerinden verecekleri kazanç vergisinin komün veya komün iştiraklerince teahhüt olunacağına, mütedair hükümler mülğadır.

* Madde 165 — Tecrübe devresinin nihayetinde işten affetmek için işbu iki senenin hitamından laakal üç ay evvel esbabı mucibeli bir karar vermek lâzımdır . Kâtip mevzuubahs ise içtimain muteber olması için azanın veya komün iştirakleri mümessillerinin laakal üçte iki sinin huzuru lâzımdır.

* Bu karar aleyhine sureti kazaiyede ya devlet şurasına veya devlet şurası kanununun 14 üncü maddesi mucibince fevkalade tankla krala müracaat edilmek kabul edilmiştir.

Madde 166 — Her hangi bir zamanda komün iştirakleri kâtip, memur ve müstahdemlerini atideki iki madde ahkâmına riayet ederek inzibatî sebeplerle veya memuriyetin ilgası veya kadronun tenzili sebepleri azil ; ve mesleke ademi iktidar veya cismen ademi ehliyet sebepleriyle hizmetten afvedilirler,

* Afv kararı inzibat meclisi kararına ve eğer cismen maluliyet mevzu bahs ise tabip raporuna istinaden esbabı mucibeli olarak verilmelidir. Eğer kâtip mevzu bahs ise içtimain muteber olması için azaların veya komün iştirakleri mümessillerinin adedi 165 inci madde de gösterilen miktarda olmak lâzımdır.

* İnzibati icraat aleyhine müracaat için atideki iki madde hükmü baki olmakla beraber işbu maddede derpiş edilen diğer her hanki azil ve işten afv kararları aleyhine esas meseleye de şamil olmak üzere sureti kazaiyede vilâyet idare cuntasına ve bunun kararları aleyhine keza esas hükme şamil olmak üzere sureti kazaiyede devlet şûrasına müracaat kabul edilmiştir .

* İstifa , afv ve azil aleyhine müracaatlar hakkında katı bir karar ittihaz edilmedikçe yeni tayinler yapılmayarak muvakkat tayinler yapılır.

* Mabde 166 (Mükerrer) — Kâtibe, memura veya ücretiyle kusuru tebliğ edilmedikçe haklarında inzibatî ceza tatbik olunmaz. Bunlar bu tebliğe on gün zarfında cevap verirler.

* İnzibatî cezalar ve inzibat meclislerinin teşekkül ve vazifeleri nizamname ile tayin olunur.

* İnzibatî cezaya müteallik karar esbabı mucibeli olur. Kâtibin azli mevzubahis ise içtimain muteber olması için komün azalarının veya komün iştirakleri mümessillerinin lâakal üçte ikisi hazır bulunmalıdır.

* Kâtibin, memur veya ücretlinin azline veya üç aydan fazla işten memnuiyetine mütedair verilen karar aleyhine vilâyet idare cuntasına ve bunun kararları aleyhine esası hükmü de şamil olmak üzere devlet şûrasına müracaat kabul edilmiştir.

Sair her icraatın aleyhine vilâyet idare cuntasına müracaat olunur.

* Madde — 167 Tecrübe müddetinin ikmalinden evvel ihraç edilmiş olan kâtip memur veya müstahdemler tekrar vazifeye alınırlarsa tecrübe müddetlerini ikmal ederler.

* Madde — 168 İnzibatî, ahlâkî vazifevi sabit sebeplerden dolayı tecziyesi lâzım gelen kâtip, memur ve müstahdemler hakkında komün idareleri inzibatî ceza tatbik etmezlerse vali bir müddet tayin ederek idareleri ceza vermeğe davet eder. Kusurları alâkadarlara tebliğ olunur. Bunlar 10 gün zarfında müdafaalarını serdedebilirler.

* Bir aylık maaş katından fazla bir ceza mevzubahis ise inzibat meclisinin de mutaleasını almak lâzımdır.

* Müstacel hallerde vali badehu sabık fıkradaki muameleyi ifa etmek üzere derhal memur, kâtip ve müstahdemi işten menedebilir.

* Vazifeden ihraç veya üç aydan fazla işten memnuiyet kararları aleyhine esası hükmeye şamil olmak üzere sureti kazaiyede devlet şûrasına ve valinin diğer her nevi kararları aleyhine yalnız kararın kanuniyeti noktasından keza mezkûr şûraya müracaat kabul edilmiştir.

Madde — 169 Komün kâtipleri 183 üncü maddede gösterilen ahvalde münhasıran komün namına akti ukut edebitirler.

Komünce tahsiline müsade edilmiş olan resim ve harçların nısfı komün idaresine diğer nısfı kâtiplere intikal etmiştir. Resim ve harçların tahakkuku her defasında komün cuntası tarafından tetkik ve tasvip olunur.

Komün kâtiplerince akdolunan mukavelelerin bir kopyesi sancak arşivinde saklanır. Kâtipler bu kopyaları akdin tescili tarihinden on gün zarfında arşive irsal eylemeğe mecburdurlar. Aksi halde 100 lirete kadar ahafif para cezasına mahkûm olurlar.

* Madde — 170 Her komün ve müşterek komünlerin memur ve müstahdemlerinin vaziyeti hukukiyeleri hakkında vilâyet idare cuntasınca. musaddak bir nizamname tanzim olunur.

Bu nizamnamede bilhassa:

1 — Kâtibin, beher memur ve müstahdemin adet, sıfat ve maaşı mıkdarına ait bir esas kadro,

2 — Bu kanunla nizamnamesinde tasrih edilmemiş bulunan tayin evsafı ile müsabakaların şekil ve şeraitine,

3 - Kâtip, memur ve müstahdemin vazife, vecibe ve tnes'uliyetlerine ve mesai vakitlerine,

4 — Mesleğe, terfilere ve maaş ve ücretin tezyit ve miatlarına,

5 — Devlet memurları hakkında meri ahkâma müşabih olarak kusurların ehemmiyetine göre inzibatî cezaların derecesine,

6— Vazifeden ihraca, afva, vazifelerin ılga veya kadroların tenziline, memurların açıkta kalmalarına, tekaüt maaş ve tazminatlarına ve bu hakların iktisap, zıya ve netayicine müteallik ahkâm mevcut olacaktır,

Mevzubahs edilen tekaüt sistemi devlet memurlarına ait sistemden daha müsait olamaz.

* Nizamnamede yapılacak her tadilât vilâyet idare cuntasınca tasdik olunacaktır.

Madde 171 — Tayin kararlarında tesbit olunan şerait bunu ihraz eden memur veya kâtip aleyhine tadil olunamaz.

Madde 172 — Komün kâtip, memur ve müstahdemlerine maaş ve ücretleri ayrıca hüküm yoksa aylık olarak verilir.

Madde 173 — Tediyeat miatlarında icra edilmese alâkadarlar valiye müracaat edebilirler. Vali icap ederse 220 inci madde mucibince vaki muameleyi resen iptal eder. Sene içinde ikinci bir teahhür vaki olursa vilâyet idare cuntası sekiz gün zarfında cevap vermeğe mecbur olan komünün mutaleasını alarak sene içinde hulul edecek olan ilerki aylıkların dahi doğrudan doğruya tahsildarlar tarafından eshabına tediye edilmesine karar verebilir.

Madde 174 — Vasıtasız tekâlif tahsildarı (varidat mültezimi) komün veznedarlığını yapmakta ise vali veya komün tarafından maaş ve ücretlerin itası için verilecek emirleri kasada mevcut nakdi olmasa dahi tediye tarihinden itibaren nizamî faizi komüne terettüp etmek üzere infaza mecbur olup bu kabil peşinen verdiği mebalîği komüne ait vergi ve resimlerin ilk tahsilinde istirdat eyler.

Madde 175 — Tahsildar veya tahsildar veznedar tediye emirlerinin infazını tehir ederse hakkında vasıtasız tekâlif tahsiline müteallik meri kanun ve nizamlar ahkâmı tatbik olunur.

Madde 176 — Komün memurları hakkında 290 ıncı maddenin son fıkrası tatbik olunur.

Bap – 6

Komün Maliye ve Muhasebesi

Madde 177 — Her komünde bilumum külli emval ile menkul ve gayri menkul emvalin bir müfredat defteri tutulur.

Her komünde komün külli emvaline ve bunların idaresine müteallik evrak, muharrerat ve senedat ve vesaikin bir defteri mahsusı yapılır.

* İşbu defterler her on senede bir tetkik olunur. Sindako bunların her vakit tetkikini emredebilir. Komün külli emvalinde zuhur eden tebeddülâtan mütevellit icap eden tadilât icra olunur.

* Bu tadilâtın bir hülâsası muhammen bütçeye raptolunur.

Madde — 178 Komün emvali usulen icara raptedir.

Mahalli icabat dolayısıyla komün meclisi umum halkın aleddevam emvalden istifadesine müsaade edebilir. İstimal şeraitine ve buna mukabil verilecek paralara dair bir nizamname tanzim eder.

Madde 179 — Komün gayrimezru emvali ziraata ve orman kanununa tabi olduğu takdirde orman zerine hasredilir. Komün bu şartları icra edemiycek halde ise bu emval idare cuntasınca ya satılır veya orman kanu-

nuna tabi olanlar kanun mucibince orman yetiştirilmek üzere uzun müddetle icar olunur.

Sağlam olup heyelân ve hubut ve çığ tehlikesi olmıyan komün dağlarının su cereyanlarının tanzimi için teşcirleri icap etmezse bu hükum tatbik olunmaz.

Madde 180 — Komüne ait ormanlar mahalli orman idaresiyle vilâyet orman komitesi tarafından musaddak bir projeye tevfikân İktisadî bir plân dahilinde işledilirler.

Madde 181 — İstimali kabil olan her nevi kapital istimal olunur. Ecnebi eshamı mübayaası memnudur.

* Madde 182 — Mutasarrıf orman kıtalarının satılması için kendi dairesinde müzayede icra ve kontratları tescil ettirmeğe salâhiyettardır.

* Bu takdirde müzayedelere riyaset eder; ve akıtlar belediye cuntasınca memur edilen bir veya müteaddit âza tarafından mutasarrıf huzurunda tescil olunur.

Evrak valilik meclisine (consiglio di prefettura) merbut âza tarafından tanzim olunur. Mezkûr âza tarife mucibince komün kitabetine ait bulunan istihkak miktarını hesap ederek hâzineye teslim eyler.

* Madde 183 — Atideki fıkra hükümleri müstesna olarak hizmet, beyi, şıra ve iş veya eşya taahhütleri akitleri devlet akitleri için tesbit olunan tarzda umumî müzayede ve münakaşaya tabidirler.

* Atideki hususlar için umumî müzayede ve münakaşa yapılmadan ukudatta bulunulmasına, mezuniyet verilmiştir.

A - Meclisleri 80 âzadan mürekkep komünlerde :

1 - Mecmuu kıymeti 50 bin lireti geçmiyen kontratlar

2 - Senelik kıymeti 10 bin lireti geçmiyen ve komünü beş seneden fazla bir teahhüde bağlamıyan masraflar.

3 - Hasılatı mecmuu 1 inci bentte muharrer miktarı ve kontrat müddeti 9 seneyi geçmiyen köy arazi ve emlâk ve gayri menkullerinin icarları ,

B - Meclisleri 60 âzadan mürekkep komünlerde mecmuu kıymeti 30 bin lireti geçmiyen kontratlar, 6 bin lireti geçmiyen ikinci bentte gösterilen masraflar, hasılatı mecmuu 30 bin lireti geçmiyen üçüncü bentte muharrer icarlar.

C - Meclisleri 40 âzadan mürekkep komünlerde : kıymeti mecmuu 20 bin lireti geçmiyen kontratlar , 4 bin lireti geçmiyen masarîf , hasılatı mecmuu 20 bin lireti geçmiyen ve kontrat müddeti 6 sene olan icarlar.

D - Meclisleri 30 âzadan mürekkep komünlerde : kıymeti mecmuu 15 bin lireti geçmiyen kontratlar, 3000 lireti geçmiyen masraflar , hasılatı mecmuu 15 bin lireti geçmiyen ve kontrat müddeti üç sene olan icarlar:

E - Sair komünlerde : kıymeti mecmuu 5000 lireti geçmiyen kontratlar , 1000 lireti geçmiyen masraflar , hasılatı mecmuu 5000 bin lireti geçmiyen ve müddeti üç sene olan icarlar ,

* Mutasarrıf istisnâi surette olarak hususî pazarlıkla veya sair kontrat şekillerde ukudatta bulunabilir.

* Hususî ve istisnai ahval dolayisile hususî pazarlık icrası idare için daha müfit ise , mutasarrıf işbu maddenin 2 numaralı bendinde derpiş edilen ahval haricinde dahi hususî pazarlıkla akıtlarda bulunmağa mezuniyet verebilir.

Madde 184 — Akitler vali veya mutasarrıf tarafından vize edilmedikçe icra olunamazlar. Bunlar, akıtların eşkâli kanuniye dahilinde vukubulup bulmadığını tetkik etmeğe mecburdurlar.

Madde 185 — Mubayaa , münakâle ve iş akıtları-

rında kontratlara peşin tediye bulunmağa müsait şartlar konamaz.

Bu memnuiyete itibarı sağlam ve peşin olarak bir miktar akça almadıkça iş almamağı itiyat edinmiş bulunan ticarî ve sınai müessese ve evlerle yapılan akıtlar dâhil değildir.

* Madde 186 — 183 üncü maddenin A bendinde gösterilen komünlerde 200 bin liredir. B bendinde gösterilen komünlerde 120 bin liredir, C bendinde gösterilen komünlerde 80 bin , D bendinde gösterilenlerde 60 bin ve E bendinde gösterilenlerde 20 bin liredir mütevaciz olarak akdolunacak kontratların projeleri mütalaası alınmak üzere vilâyet heyetine (consiglio di prefettura) verilir.

Heyet akit projelerini gerek kanuniyet noktasından gerek İdarî icap ve ihtiyaca mutabakat ve muvafakat noktasından tetkik ile mütalaasını beyan eder. Bu maksatla heyete istediği evrak ve vesaik ita olunur.

Madde 187 — (Consiglio di prefettura) nın mütalaası lahik olan bir kontratın kontratta derpiş edilmemiş olan bir sebeple fesih veya tadili istenirse mezkûr heyetten mütalea almak lâzımdır.

Madde 188 — (Consiglio di prefettura) nın mütalaası alınmaksızın icra mevkiine konulan bir kontratın icrasında 186 inci maddede mezkur hatleri mütevaciz bir tezyüt vukubulursa son tediye icra edilmeden evvel olbapteki hesap mütalaası alınmak üzere mezkûr heyete tevdi olunur.

Madde 189 — Mahiyetleri itibarile tasarruf tarikile (pazarlıkla) yapılabilecek masarîfler kanunî eşkâl dahilinde yapılacak nizamnamelerle tayin ve idare olunur.

Madde 190 — Komünler ancak atideki şerait dairesinde istikraz akıtlarında bulunabilirler.

1 - Rey sırasında vazife başında bulunan azalana ekseriyeti tarafından kabul edilmek şartile komün meclislerinin kararına iktiran etmek :

2 - Mülgadır .

3 - Fevkalâde mahiyet ve vaziyette olan muayyen bir iş ve ya hizmetin ifasına tealluk etmek ve evvelâ fen heyetince usulü dairesinde musaddak tetkikat, proje ve keşif ve tiplere istinat eylemiş bulunmak:

4— Vadesi hulûl eden borçların veya 30 kânunuevvel 888 tarihli kanundan evvel münakit vecibelerin itasına veyahut komünün mahkûm olduğu bir borcun tediyesine sarfolunmak;

6 — Borcun itfasına ve faizlerin edasına kifayet edecek karşılıklarla müemmen bulunmak.

Müteakip beş veya daha fazla senede faizli veya faizsiz tediye edilmek üzere akdolunan taahhüdata istikraz nazarile bakılır.

Komün munzam tekalifi kanuni hadler fevkına vardığı takdirde komünü beş seneden fazla teahhüde bağliyan kararlarla 313 - 314 ve 316 ıncı maddelerle mezuniyet verilen ihtiyari masraflar bu maddenin 1 ve 2 inci bentlerinde tesbit olunan şekilde meclisçe kabul ve tasdiyk olunmak lazımdır.

* Madde 191 — Kanunda derpiş edilen hususî ahval hariç olarak evvelce her hangi bir mahiyette münakit istikraz veya borçların faizleri ile yapılacak istikrazın faizleri için bütçenin faiz tertibine adi varidatın dörtte birinden fazla tahsisat vazını müstelzim hiç bir istikraz akdolunamaz. Adi varidatın miktarı istikraz kararının tealluk ettiği seneden evvelki senenin hesabı katisindeki adi varidat miktarıdır.

Adi varidatın sekizde birinden fazla miktarda iytibar evrakı ihracıyla istikraz akdolunamaz .

Fazla miktarda itibar evrakı ihraç eden idare memurları komün namına zimmet terettüp edecek miktar dan şahsen ve müteselsilen mesuldürler.

Komün borçlarına ait hamiline veya nama muharrer itibar evrakının muteber olması için validen müsaade alındığını müsbit olmak üzere evrakta valinin imzasının bulunması lâzımdır.

Sair varidat menabii mevcut olmıyan komünler amme hizmetlerini ifaya müteallik nakdi tevdiat ve ıkrazat sandığından istikrazla, tedarik ederler. Bunların faizleri bu maddenin ilk fıkrasında tesbit olunan tahdidata tabi değildir.

Madde 192 — Senei maliye kânunuevveli iptidasından başlayarak ayni senenin kânunuevvelinde hitam bulur.

Malî sene hesabı bütçe hesabile emvali umumiye hesabından terekkün eder. 31 kânunuevvelde senei ıraliye kapanır ve temdit edilemez. Tahsildarlar ve veznedarlar her sene kendi varidat ve sarfiyatının hesabını verirler.

Madde 193 — Komünler varidatlarının kifayetsizliği halinde kanunlarla gösterilen eşkâl ve miktarda:

1 - Kanunu mahsuslarıntaki tarz ve miktarda devlete ait oktruva resmine tabi bulunmıyan mekûlât ve meşrubat ile kiyah ve mahrukât ve inşaat malzemesi ve bunlara mümasil mahiyette umumî istihlâke müteallik maddeler üzerinden oktruva resmi ihdas edebilirler.

2 - Hususî kanunlarile muayyen şekilde devlet okturva vergisine tabi maddelerden munzam istihlâk vergisi alabilirler.

3-23 kânunusani 902 tarih ve 25 numaralı kanuna tevfiakan devlet inhisarına tabi bulunmıyan her nevi mevat beyninden, aile veya ocaktan, umumî veya ef-

rada mahsus arabalardan, ikametkâhların icar bedellerinden, fotoğraflardan, tabelelerden, hayvanat ile av, yük, binek hayvanlarından münhasıran köy ev ve sürülerinin muhafazasına mahsus olmıyan köpeklerden resim tarhedebilirler.

Her vilâyete ait aile veya ocak vergisi ile hayvanat rusumunun tatbikine mütedair nizamnameler vilâyet idare cuntasınca karargir olmak ve 26 haziran 1868 tarih ve 4513 numaralı kanun mucibince devlet şûrasının reyi alındıktan sonra kral iradesi ile musaddak bulunmak icap eder.

4 - Doğrudan doğruya veya efrada ihale suretiyle eşkal ve ekyal vergisi, panayır ve pazarlarda yer vergisi almak ; şu kadar ki bütün bu vergiler cibrî mahiyette olmayacaklardır.

5 - Umuma ait meydan ve arsaları işgal için işgal edilen mahal ve teşhir edilen şeyin ehemmiyeti ile mütenasip resim tarhedebilirler.

6 - 309 - 311 inci maddeler ahkâmına tevfikân arazi ve bina vergileri üzerine munzam vergi tarhedebilirler.

Derununda yeni haneler inşaatının teşvikine lüzum görülen komünlerde 8 temmuz 1904 tarih ve 320 numaralı kanunun 9 uncu ve 11 temmuz 907 tarih ve 502 numaralı kanunun 44 üncü maddeleri mucibince bina inşasına elverişli arsalarla hükümeti kıraliyenin nüsadisiyle resim tarholunabilir,

Mahallinin İktisadî vaziyetinde başlıca ehemmiyeti haiz su ile tedavi ve banyo tesisatı olanlarla tebdili hava yeri olan komünler 11 kânunuevvel 910 tarih ve 863 numaralı kanun mücibince ikamet vergisi tarhedebilirler. Balâda mezkûr müesseselere malik veya o vaziyette bulunan komün cüzülerine de aynı müsaade verilebilir,

Madde 194 — Umumî yollarda gezen velospit, makine, alât ve emsali ile her nevi otomobillerden tahsil ulunan işaret resmi hasılatının nısfı komünlere aittir. (Velospit resmi sonradan ilga edilmiştir.)

Madde 195 — Komünler 29 Mart 903 tarih ve 103 numaralı kanun mucibince amme hizmetleri müesseseleri tesis ve hizmetleri bizzat icra edebilirler

27 şubat 907 tarih ve 89 numaralı kanunla tesbit olunan tarzlarda halka mahsus ev ve otel inşaatı deruhde edebilirler.

Madde 196 — 18 temmuz 911 tarih ve 799 numaralı kanun ile tesbit edilen tarzda talepte bulunan komünlere Torino şehrinde tahtelarz mecarî tesisine müteallik 12 temmuz 1896 tarih ve 303 numaralı kanun ahkâmı teşmil olunabilir.

Madde 197 — Komün masrafı ya mecburî veya ihtiyaridir.

Madde 198 — Şu masraflar mecburidir :

- 1 — Komün dairesi ile arşiv masrafları,
- 2 — Kâtip ile sair memurin ve müstahdemin maaşları, tevdiat ve ikrazat sandığına ait kanun mucibince komün meclisi tarafından komün kalemleri sabit kadrosuna tayin kılınan kâtip ve memurların tekaüt maaşları için ihtiyat ve teavün sandığına olunacak iştirak,
- 3 — Tahsil ve tediye masrafları
- 4 — Komünce tediye edilecek tekâlîf,
- 5 — Hususî müesseseler tarafından derpiş edilmemiş olan fukaranın sıhhiye, ispencariye, kabile masrafları, 201 inci maddede gösterilen sair sıhhi hizmetler ile 1 ağustos 907 tarih ve 631 numaralı kanunun 50 inci maddesinde muharrer) baytarî hizmetler masarifi, hayır müesseselerince yapılmamış ve yapılmıyacak olduğu tak-

dirde fukaraya meccanen ilâç tevzii masarifi, 22 mayıs 913 tarih ve 468 numaralı kanun mucibince belediye eczanesi masarifi,

6 — Komün külli emvalinin muhafaza ve bunlara ait vecibelerin ifası masrafı,

7 — Borçların itfası masrafı, Borç davalı olduğu takdirde para bütçeye konarak muhakeme neticesine kadar muhafaza olunacaktır.

8 — Komün yollarının tanzim ve muhafazası, Su işlerine müteallik 25 temmuz 905 tarih ve 523 numaralı kanunun 7 ve 25 inci maddeleri mucibince mesakinin nehirlerden ve sellerden korunması, 2 kânunusani 910 tarih ve 9 numaralı kanunun 3, 5, 14 üncü maddeleri mucibince dahilî turuku meyahiyeye müteallik masarif, kanun, mukavele, ve mahalli teamül vechile sair ifası lâzım gelen umuru nafia masrafları,

9 — Kanunlarına tevfikân liman, fener, inşa ve muhafazası ile sair bahrî hizmetlere müteallik masarif,

10 — Komün binaları, su yolları ile sokakların ve umumi meydanların muhafaza ve tamir masarifi,

11 — Mezarlıklar masarifi,

12 — Erkek ve kızlar için ilk tedrisat masarifi ile 5 haziran 911 tarih ve 487 numaralı kanun mucibince muallimlerin tekaüt aidatı için müteşekkil sandığa iştirak masarifi,

13 — Tenvirat masarifi,

14 — Ahvali şahsiye defterleri masarifi,

15 — Resmî gazeteye iştirak hissesi,

16 — Milli bayramlar masarifi,

17 — İntihap masarifi,

18 — Müşterek umuru nafiaya iştirak hissesi,

19 — Mandamento hapisanesi ile mahpusların muhafaza masarifi,

20 — Mahalli zabıta masarifi,

Ve sair kanunlarla komüne tahmil olunan bilûmum masarif,

Madde — 199 Sabık fıkrada derpiş edilmemiş olan masarif ihtiyarî masariftten maduttur.

* Madde 200 — Sene içinde tahakkuk edip bütçeye dahil bulunmıyan bilûmum varidat belediye cuntasınca mutasarrıflığa bildirilecek ve mutasarrıf dahi keyfiyeti makamı vilâyete arzedecektir.

* 30 kânunuevvel 923 tarih ve 2839 numaralı kararnamenin 62 inci maddesiyle muaddel 214 üncü maddede tesbit edilen müddetin inkızasında valinin vizesini müteakip cunta işbu mebaliğin tahsili için veznedara tebligat ifa eder.

Madde 201 — Muhammenat bütçesinin tasdikından sonra bütçeye komün meclisince sureti (mahsusada karargir olmadıkça bir güne yeni masraf zammedilemez.

Bütçeye yeni ve munzam masarif ilâvesine mütedair meclise edilecek tekliflerde mukabil karşılık gösterilecektir.

Madde 202 — Bütçenin tatbıkında zuhur edecek açıklara karşılık olmak üzere bütçenin faslı mahsusuna ihtiyat tahsisatı namı ile tahsisat konacaktır.

* Bu fasla mevzu tahsisattan belediye cuntasının kararile tahsisat ifraz olunur.

Madde 203 — 132 inci madde mucibince doğrudan dağraya komün tarafından idare olunan hususî müesseeeler sal hesapları da bütçeye ilâve olunur.

(Bitmedi)

Ali Ragıp

Divanı Muhasebat mürakiplerinde